

Abstract

This Master's thesis examines the Iraq War in the context of the War on Terror in order to show how the memory of the war has developed between 2008-2017. The Iraq War was legitimized as a part of the War on Terror by the Bush administration in continuation of the myth of American exceptionalism. The myth of American exceptionalism is an integrate part of the American self-perception as an historical development from the founding of the American nation up until today. The myth consists of the idea of America as a unique nation because of its ideas, consisting of democracy and freedom. Moreover, the myth contains the fundamental idea that America will and must spread these ideas to the world as representatives of civilization. John Bodnar argues that a society consists of two separate representations of memory in official and vernacular cultures respectively. On the basis of this classification of memory in the American society, the master's thesis divides the analysis into two separate parts, analyzing each part separately in order to show how each part constructs a memory of the Iraq War. The source chosen for the official memory is a selection of speeches from the then American President, Barack Obama. The sources chosen from the popular culture are the TV series *Generation Kill* from 2008 and the film *Sand Castle* from 2017. The theoretical framework for the analysis is based on Edward Casey's theory of memory, which claims that memory consists of an internal horizon and an external horizon that interact with each other in a society's construction of memory. In addition, the theory of political myths put forth by Chiara Bottici and Benoit Challand is used in order to understand how myths function in the American society. According to Bottici and Challand, a myth functions by providing significance to certain narratives, which depict the past, and thus influence the way the present is understood. The theoretical framework is applied to the analysis, using Robert Rosenstone's arguments about film as history and Richard Hughes analysis of the specific details, which comprise the myth of American exceptionalism. On the basis of the above, the Master's thesis thus aims to show how the memory of the Iraq War between 2008-2017 was constructed in America, and whether it may have had an influence on the American self-perception. The Master's thesis argues that the Iraq War in the official memory and the popular culture was constructed as an anomaly in relation to the myth of American exceptionalism, and thus not as a part of the historical continuation, consisting of historic events such as the Second World War and the Cold War. In that regard, the memory of the Iraq War may seem similar to the memory of the Vietnam War in American culture. Furthermore, this study also shows that the core in the Bush Administration's narrative of the Iraq War was preserved in both forms of memory, meaning that the

myth of the United States as a unique nation in the world is inherent in the source material. This indicates that it is only the Iraq War as an historical event, which is separated from the Bush Administration's collective narrative consisting of the war in Afghanistan as innate part of the War on Terror. This means that the source material in the master's thesis construct a distinct difference between the war as an object and the myth of American exceptionalism, which allows the Iraq War to be remembered as a separate moment in American history outside the narrative of the myth. As a result, the memory of the Iraq War constructed in the sources does not seem to influence the American self-perception contained in the myth of American exceptionalism.

Indholdsfortegnelse

Abstract	1
Indledning.....	4
Problemformulering	5
Diskussion af problemstillingens relevans	5
Forskningsdiskussion	6
Den officielle erindring	6
Den populærkulturelle erindring	10
Teori	14
Erindringsteori.....	14
Politiske myter.....	18
Metode.....	21
Film som historie.....	21
Amerikansk exceptionalisme.....	24
Præsentation af kildemateriale.....	28
Analyse	29
Den officielle fortælling	29
Afslutning på krigene i Afghanistan og Irak	29
Det Arabiske Forår	43
Den populærkulturelle fortælling	45
Generation Kill	45
Sand Castle	61
Diskussion	68
Konklusion	74
Litteraturliste	76
Kilder	79

Indledning

Dette speciale undersøger erindringen af Irakkrigen i konteksten af krigen mod terror og krigen i Afghanistan i perioden 2008-2017. Irakkrigen er interessant på mange måder, fordi den falder inden for konteksten af krigen mod terror i det 21. århundrede. Krigen mod terror har forandret det amerikanske samfund siden terrorangrebet på World Trade Center d. 11. september 2001. Ligeledes har krigen mod terror betydet, at USA har været involveret i to af de længste krige i amerikansk historie i den samme periode. Krigen i Afghanistan og Irakkrigen er, selvom de begge er startet som en del af krigen mod terror, vidt forskellige. Krigen i Afghanistan blev erklæret med baggrund i et FN-mandat og den første anvendelse af musketereden i NATO. Det står i kontrast til erklæringen af Irakkrigen, som bestod af en amerikansk ledet koalition af villige lande. Bush introducerede kort efter angrebet d. 11. september USA's rolle i den kommende verdensorden: "Every nation, in every region, now has a decision to make. Either you are with us, or you are with the terrorists."¹ USA's rolle var i begyndelsen af krigen mod terror defineret i henhold til den dominerede opfattelse af USA som noget særligt og som en central udenrigspolitisk aktør. Det er opfattelsen af amerikansk exceptionisme, der fra starten var en del af Bush-regeringens retorik i krigen mod terror.² Retfærdiggørelsen af Irakkrigen var en del af den samme retorik om krigen mod terror, så den efterfølgende erkendelse af krigens tvivlsomme karakter, hvor bl.a. den tidligere generalsekretær i FN Kofi Annan anså krigen som ulovlig i henhold til FN-pagten,³ og torturskandalen i Abu Ghraib fængslet, repræsenterer en erindringskonflikt, der måske har haft konsekvenser for den amerikanske selvopfattelse. Samtidig viser de nyeste meningsmålinger, at opfattelsen af Irakkrigen er delt i USA. I marts 2018 viste en undersøgelse, at 43 procent af amerikanerne mener, at det var den rigtige beslutning at invadere Irak i 2003.⁴ Myten om amerikansk exceptionisme, der fremstiller USA som noget særligt og en bedre nation i forhold til resten af verden, er det metanarrativ, der ligger til grund for amerikanernes opfattelse af dem selv som nation og dermed amerikansk kultur.⁵ Bush retfærdiggjorde krigen mod terror og herunder irakkrigen i termer, som falder ind under amerikansk

¹ "George W. Bush. September 22, 2001: Address on the U.S. Response to the Attacks of September 11," konsulteret 1. maj 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/september-22-2001-address-us-response-attacks-september-11>.

² Joanne Esch, "Legitimizing the "War on Terror": Political Myth in Official-Level Rhetoric", *Political Psychology* 31 (2010): 386.

³ Evan MacAskill og Julian Borger, "Iraq war was illegal and breached UN charter, says Annan", *The Guardian*, 16. September, downloaded 19. Maj 2018, <https://www.theguardian.com/world/2004/sep/16/iraq.iraq>.

⁴ Baxter Oliphant, "The Iraq War continues to divide the U.S. public, 15 years after it began", *Pew Research Center*, 19. marts 2018, konsulteret 1. maj 2018, <http://www.pewresearch.org/fact-tank/2018/03/19/iraq-war-continues-to-divide-u-s-public-15-years-after-it-began/>.

⁵ Esch, "Legitimizing", 366.

exceptionalisme.⁶ Fordi Irakkrigen blev legitimeret som en del af myten om amerikansk exceptionisme, og sammen med dens varighed og kontroversielle kontekst, er den interessant, fordi den giver mulighed for at undersøge, hvordan krigen er blevet erindret i henholdsvis den officielle fortælling og den populærkulturelle fortælling, som John Bodnar inddeler en kulturs erindring i.⁷ Samtidig er politiske myter vigtige for måden mennesker agerer på.⁸ Myten om amerikansk exceptionisme var netop central i Bush-regeringens udenrigspolitik. Derfor undersøger jeg fortællingerne om Irakkrigen ud fra en række af Obamas taler i perioden 2008-2017, tv-serien *Generation Kill* fra 2008 og filmen *Sand Castle* fra 2017. På den måde er målet med analysen at dække perioden for at undersøge erindringen i konteksten af de forandringer, som det amerikanske samfund gennemgik i denne periode, og dermed også hvorvidt denne erindring kan have haft betydning for den amerikanske selvopfattelse. Dette speciale vil på den baggrund forsøge at give et indblik i erindringen af Irakkrigen i perioden 2008-2017 og den amerikanske selvopfattelse, men som det også fremgår af undersøgelsen af amerikanernes holdning til beslutningen om at invadere Irak, så er amerikanerne delte i forhold til retfærdigheden af invasionen i 2003, og erindringen foregår derfor heller ikke udelukkende i de to områder, som dette speciale undersøger. Specialets konklusioner er på den baggrund også kun udtryk for et indblik i en amerikansk erindringskultur og selvopfattelse.

Problemformulering

Hvordan er Irakkrigen blevet repræsenteret og erindret i perioden 2008-2017 i henholdsvis den officielle erindring repræsenteret ved Barack Obamas taler og den populærkulturelle erindring repræsenteret ved to film, og hvilken betydning kan det have haft for den amerikanske selvopfattelse af USA's rolle i verden?

Diskussion af problemstillingens relevans

Problemstillingens relevans bunder dels i Irakkrigens kontroversielle karakter, som kan have betydning for den amerikanske selvopfattelse og dels i specialets forskningsdiskussion. Forskningsdiskussionen viser ud fra en gennemgang af eksisterende forskning indenfor området, at perioden, hvor Barack Obama blev valgt til præsident ikke har været analyseret så gennemgående som Bush-regeringens embedsperiode i en erindringshistorisk sammenhæng. I hovedtræk viser specialets forskningsdiskussion, at Bush-regeringen definerende Irakkrigen som en del af krigen mod

⁶ Ibid., 386.

⁷ John Bodnar, *Remaking America: Public Memory, Commemoration, and Patriotism in Twentieth Century*, 1992, s. 15

⁸ Chiara Bottici og Benoit Challand, *The Myth of the Clash of Civilizations* (New York: Routledge, 2012), s. 24.

terror og indenfor myten om amerikansk exceptionalisme, og at de store hollywood dramaer, der på den ene eller anden måde forholdte sig til krigen mod terror i perioden 2003-2007, bakkede op om den fortælling, som Bush regeringen konstruerede. Forskningen peger dog også på, at der begyndte at komme en række modfortællinger omkring 2007, hvor store hollywoodfilm som *The Hurt Locker* og *Green Zone* begyndte at stille spørgsmål ved Bush-regeringens fortælling. Problemstillingen er på den baggrund relevant, fordi den undersøger, hvilken fortælling om Irakkrigen, der var dominerende under Obama i relation til Bush-regeringens fortælling for at give et indblik i erindringens mulige betydning for den amerikanske selvopfattelse.

Forskningsdiskussion

I det følgende afsnit vil jeg gennemgå og diskutere, hvad der tidligere er skrevet om emnet. Da dette speciale anvender film og taler som kilder, så afspejler forskningsdiskussionen også forskellige metodiske tilgange til emnet. Specialets undersøgelsesområder er erindringen af Irakkrigen i relation til myten om amerikansk exceptionalisme. Det betyder også, at forskningsdiskussionen forsøger at afspejle dette ved at forholde sig til krigen mod terror mere generelt og samtidig forholde sig til Irakkrigen som en del af krigen mod terror, der ikke kan undersøges i en erindringssammenhæng uden at diskuteres uden denne kontekst, fordi Bush-regeringen konstruerede det som en samlet fortælling. Derfor er litteratur, der beskæftiger sig med krigen mod terror også medtaget i diskussionen. Diskussionen er endvidere opdelt i to underemner: Den officielle erindring og den populærkulturelle erindring. Samtidig er de enkelte afsnit opdelt kronologisk for at præsentere forskningens hovedpointer. Først vil forskningsdiskussionen forholde sig til den officielle erindring, og dernæst vil den populærkulturelle erindring blive diskuteret, og til sidst vil jeg diskutere og positionere dette speciales problemformulering i forhold til den eksisterende forskning.

Den officielle erindring

Det første bidrag til diskussionen om den officielle erindring er David Hoogland Noon, der i sin artikel fra 2004 har undersøgt George Bushs retorik. Noon finder frem til, at Bush har anvendt analogien om 2. Verdenskrig som den gode krig i forhold til krigen mod terror.⁹ Noon ser Bushs brug af 2. Verdenskrig som en analogi, der dermed gjorde det muligt for ham at indskrive krigen mod terror i samme kontekst og konnotationer.¹⁰ Denne analogi betød, at krigen mod terror fra starten blev indskrevet i en erindringskontekst, der var baseret i erindringen om 2. Verdenskrig som den gode

⁹ David Hoogland Noon, "Operation Enduring Analogy: World War II, the War on Terror, and the Uses of Historical Memory", *Rhetoric and Public Affairs* 7 (2004): 340.

¹⁰ Noon, "Analogy", 341.

krig.¹¹ Den dominerende erindring om 2. Verdenskrig er en fortælling om en sammenhængende og forenet nation, der ofrede sig selv i kampen mod det onde og i forsvaret for frihed og demokrati.¹² Hans argument om, at 2. Verdenskrig spillede en central rolle i den fortælling, som Bush og dermed den officielle erindring skabte, er et udtryk for at den officielle erindring fra starten anvendte amerikansk historie i konstruktionen af fortællingen om krigen mod terror til at definere krigen mod terror og herunder Irakkrigen som i naturlig forlængelse af dette.

Joanne Esch har i sin artikel fra 2010 ligeledes undersøgt Bush-regeringens retoriske retfærdiggørelse af krigen mod terror. Hun mener, at den officielle retorik reproducerede myten om amerikansk exceptionisme: "Further, it has left no question that America's role in this divine struggle is indispensable and that it has been called upon to ensure the triumph of God-given values such as liberty, justice, and freedom."¹³ Esch er enig med Noon, og hun ser også Bush-regeringens fortælling som værende i tråd med den amerikanske selvopfattelse af USA's rolle i verden.

Jan Angstrom har også bidraget til dette emne med sin artikel fra 2011. Angstrom undersøger forskellige analogier, og hvordan brugen af disse varierede under Bush regeringen i forbindelse med krigen mod terror.¹⁴ Angstroms analytiske periode strækker sig, i kraft af at artiklen er skrevet syv år senere end Noons artikel, over hele Bush regeringens embedsperiode fra 11. september 2001 til Bushs sidste State of the Union Address i 2008. Angstrom bringer Noons argument videre og fremfører yderligere historiske analogier, som Bush har anvendt. Hvor Noon argumenterede for Bushs brug af 2. Verdenskrig, så mener Angstrom, at der i løbet af perioden eksisterede yderligere tre historiske analogier i sammenhæng med den officielle fortælling om krigen mod terror: korstogene, vietnamkrigen, den kolde krig og 2. Verdenskrig.¹⁵ Korstogsanalogien var dog ikke særlig fremtrædende, hvor Bush i stedet forsøgte at italesætte krigen mod terror som en krig mod en gruppe af islamistiske ekstremister i stedet for mod islam som helhed og samtidig også undgå Vietnamanalogien.¹⁶ Angstrom finder derfor, at Bush regeringens fortælling forsøgte at trække på nogle af de positive konnotationer, som findes i amerikansk historie gennem historiske analogier.¹⁷ I relation til 2. Verdenskrigs-analogien og koldkrigs-analogien, opdeles verden i binære

¹¹ Ibid., s. 342.

¹² Ibid., s. 346, 358.

¹³ Esch, "Legitimizing", 380.

¹⁴ Jan Angstrom, "Mapping the Competing Historical Analogies of the War on Terrorism: The Bush Presidency", *International Relations* 25 (2011): 225.

¹⁵ Angstrom, "Mapping", 225.

¹⁶ Ibid., s. 232-234.

¹⁷ Ibid., s. 236.

modsætningspar som frihed/undertrykkelse og god/ond.¹⁸ Det definerer krigen mod terror og herunder Irakkrigen, som en naturlig forlængelse af disse positive konnotationer i henhold til myten om amerikansk exceptionalisme.

Rob Johnsons artikel fra 2012 påpeger også, at den primære retfærdiggørelse af Irakkrigen fra Bush-regeringen var baseret på "[...] alleged links between Al-Qaeda and the 9/11 attacks to Iraqi intelligence.", og truslen fra masseødelæggelsesvåben i lyset af angrebet d. 11. september.¹⁹

Angstroms og Johnsons undersøgelser af Bush regeringens forsøg på at skabe en samlet fortælling om krigen mod terror og krigen mod Irak er i tråd med Noon og Eschs argumenter, idet de påpeger, at den officielle fortælling forsøgte at placere krigen indenfor rammerne af den amerikanske selvopfattelse i henhold til amerikansk exceptionalisme.

Anthony DiMaggio har i sin bog fra 2015 også undersøgt præsidentretorikken vedrørende krigen mod terror i USA. DiMaggios undersøgelse strækker sig over perioden fra 2001 til 2013. I sin undersøgelse af Bush regeringens forsøg på at sælge krigen mod Irak mellem 2002 og 2003 finder han frem til, at en frygtretorik var den dominerende hos Bush i denne periode, og han peger på, at fortællingerne om menneskerettigheder og demokrati spillede en sekundær rolle.²⁰ Selvom DiMaggio argumenterer for, at den officielle fortælling ændrede sig undervejs, så er det stadig indenfor rammerne af amerikansk exceptionalisme og derfor i tråd med den øvrige litteratur. DiMaggio peger faktisk på, at begreberne som demokrati og menneskerettigheder først blev centrale i den officielle fortælling om Irakkrigen på grund af den karakter, som krigen fik i den efterfølgende periode.²¹ I sin afsluttende analyse af Obamas retorik i forhold til det arabiske forår peger DiMaggio på, at demokrati var mere centralt end frygt.²² DiMaggio mener, at Obama lagde mere vægt på en fortælling om demokrati i forhold til USA's interventioner i udlandet frem for en fortælling om frygt. På den baggrund mener DiMaggio også, at Obama i forhold til det arabiske forår stadig anvendte myten om amerikansk exceptionalisme.

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Rob Johnson, "Justifying the Iraq War and Managing the Media", i *Justifying War: Propaganda, Politics and the Modern Age*, red. David Welch og Jo Fox (Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2012), s. 346.

²⁰ Anthony R. DiMaggio, *Selling War, Selling Hope: Presidential Rhetoric, the News Media, and U.S Foreign Policy since 9/11* (Albany: State University of New York Press, 2015), s. 157.

²¹ DiMaggio, *Selling War*, s. 284.

²² Ibid., s. 284.

Erika King har i sin bog fra 2014 undersøgt Obama og de amerikanske mediers framing af Obamas 'surge-then-exit'-strategi om Afghanistan i december 2009 og afslutningen på kamphandlingerne i Irak i august 2010.²³ På baggrund af disse to casestudier finder hun frem til, at Obama ikke så noget alternativ til at føre krig mod dem, der stod bag angrebene d. 11. september. Den eneste forskel i fortællingerne var Obamas framing af fjenderne og strategien.²⁴ Samtidig argumenterer hun for, at Obama anvendte de amerikanske veteraner fra Irakkrigen som en måde at ændre opfattelsen af Irakkrigen i sin fortælling: "An exceptionalist frame allowed the Obama administration to equate the heroism and sacrifice of America's fighting forces in Iraq with its national calling to preserve the peace and spread the cause of freedom and democracy across the globe [...]."²⁵ Hendes overordnede argument i forhold til Obamas fortælling om Irakkrigen er derfor, at Obama retorisk framede Irakkrigen som en del af krigen i Afghanistan, hvilket lagde vægt på de positive resultater af krigen:

"By the time Iraq combat operations officially ended in August 2010, Obama had subsumed the story of that second war under the wider frame of Afghanistan, the initial conflict that America had been forced to fight. The man who had gained national visibility with his harsh critique of Bush's foray into Iraq was thereby able to turn the page on that divisive war, hailing the exemplary actions of U.S. troops and even praising the conflict's limited political and security achievements."²⁶

Som det fremgår, så var Obamas fortælling som præsident et udtryk for en mere positiv vinkling af Irakkrigen, end han stod for som senator.

På baggrund af ovenstående forskningsdiskussion, så peger forskningen på, at Bush-regeringen konstruerede en fortælling, hvor Irakkrigen var en del af en større ramme af krigen mod terror og i naturlig forlængelse af myten om amerikansk exceptionalisme. Omvendt er forskningen om Obama mere begrænset. DiMaggio har kun undersøgt Obamas retorik i forhold til det arabiske forår og ikke specifikt i forhold til Irakkrigen. Han peger dog på, at Obamas retorik i denne sammenhæng også var defineret ved myten om amerikansk exceptionalisme. King ser omvendt Obamas retorik direkte i forhold til Irakkrigen som et udtryk for, at Obama konstruerede krigen som en del af krigen i Afghanistan med det formål at afslutte den. Dog er

²³ Erika G. King, *Obama, the Media, and Framing the U.S. Exit from Iraq and Afghanistan* (Burlington: Ashgate, 2014), s. 14.

²⁴ King, *U.S. Exit*, s. 178.

²⁵ Ibid., s. 143.

²⁶ Ibid., s. 178.

der ikke så meget fokus på perioden efter 2008, hvor Barack Obama overtog præsidentembedet. På den baggrund vil specialet undersøge hele Obamas præsidentperiode fra hans nominering som præsidentkandidat i 2008 frem til hans afsked i januar 2017 for at se på den samlede officielle fortælling, som blev konstrueret af Obama i forlængelse af den fortælling, Bush konstruerede. Det vil bidrage med en forståelse for den dominerende erindring af Irakkrigen i den officielle kultur, og hvorvidt det kan have påvirket den amerikanske selvopfattelse.

Den populærkulturelle erindring

Den populærkulturelle erindring dækker over, hvad forskningen har beskrevet om repræsentationen af krigen mod terror og Irakkrigen ud fra en populærkulturel vinkel, og dermed hvilken erindring populærkulturen har konstrueret. Jeg har valgt at diskutere forskningen om både krigen mod terror og Irakkrigen, fordi Irakkrigen i Bush-regeringens fortælling var en del af denne kontekst.

En af de første, som begynder at beskæftige sig med populærkultur i sammenhæng med krigen mod terror og herunder Irakkrigen, er David Hallaway. I sin bog fra 2008 tager han udgangspunkt i, at kultur fungerer som en vigtig faktor, når en befolkning prøver at forstå en betydelig begivenhed, gennem analysen af repræsentationer i populærkulturen. I sin analyse af Hollywoods behandling af 11. september og krigen mod terror finder han frem til, at Hollywood har behandlet emnerne på en måde, som han kalder 'allegory lite'. Det beskriver en måde, hvorpå film ikke omhandler krigen mod terror, men har en tydelig reference til krigen.²⁷ Filmene *The Alamo* (2004), *Black Hawk Down* og *Kingdom of Heaven* er eksempler på denne form for allegory lite. Hallaway beskriver disse film som struktureret omkring en belejring af amerikanere eller vesterlændinge af en radikaliseret 'anden'.²⁸ Det kommer dermed til at fungere som en trope på USA's position i relation til 11. september og krigen mod terror. Et andet interessant eksempel på denne allegory lite giver Hallaway i form af *War of the Worlds* fra 2005, hvor filmens narrativ varierer fra den oprindelige narrative konstruktion hos H. G. Wells og efterfølgende filmiske versioner. Hos Spielberg kommer rumvæsnerne ikke fra rummet som tidligere, men de kommer i stedet fra undergrunden, hvor de har eksisteret sammen med menneskene i mange år, som "[...] terrorist sleeper cells."²⁹ Hallaway argumenterer for det samme mønster i litteraturen, hvor han peger på romanerne *The plot against America* fra 2004 og *The road* fra 2006 som eksempler på, at populærkulturen behandlede 11. september og dens konsekvenser

²⁷ Hallaway, *9/11 and the War on Terror* s. 83.

²⁸ Hallaway, *9/11*, s. 86-87.

²⁹ Ibid., s. 92.

gennem brugen af allegory lite.³⁰ Ifølge Halloway er det et udtryk for, at populærkulturen i denne periode skabte en fortælling, som var i tråd med den officielle fortælling fra Bush regeringen og myten om amerikansk exceptionisme.³¹

I sit essay fra 2010 undersøger Stacy Takacs, hvordan 11. september blev behandlet i populærkulturen ud fra *Saving Jessica Lynch* fra 2003, der er en af de første film, som direkte beskæftigede sig med Irakkrigen, og *Deadwood* fra 2004-2006. Hun argumenterer for, at *Saving Jessica Lynch* repræsenterer vestlige temaer som en defensiv kamp for at bevare civilisation mod vilde kræfter ude fra i en defensiv mission, hvilket også er det som Bush regeringens fortælling om krigen i Irak var centreret om.³² På den måde blev en film som *Saving Jessica Lynch* en underbygning af Bush-regeringens fortælling: "SJL was little more than a propaganda piece inviting Americans to view themselves as the good guys and their military exploits as redemptive."³³ Omvendt repræsenterer *Deadwood* en modreaktion på denne konstruktion, fordi civilisation og vildskab konstrueres som sammenhængende, hvilket betyder, at det moralsk korrekte er umuligt at definere.³⁴ Den dominerende tilgang i populærkulturen til forståelsen af krigen mod terror og krigen i Irak i årene efter angrebet 11. september var derfor også en fortælling, der primært understøttede den officielle fortælling fra Bush regeringen, selvom der eksisterede en modfortælling gennem *Deadwood*, en western tv-serie, der ikke direkte beskæftigede sig med krigen mod terror.

Stacy Peebles undersøger krigshistorier om soldaternes oplevelser i Golfkrigen og Irakkrigen i forskellige medier i sin bog fra 2011.³⁵ Hun undersøger, hvordan den nationale fortælling og erindring om de to krige har udformet sig. Hendes overordnede konklusion er, at filmene, både dokumentarer og fiktion, "[...] criticize the state's engagement in the Iraq War, and depict the soldiers' trauma as an unnecessary rather than a necessary sacrifice."³⁶ De kilder, som Peebles undersøger, viser, ifølge hende, at populærkulturen konstruerer Irak som en unødvendig krig i de første film, som begyndte at beskæftige sig direkte med Irakkrigen omkring 2007. Dette argument

³⁰ Ibid., s. 108.

³¹ Ibid., s. 158.

³² Stacy Takacs, "The Contemporary Politics of the Western Form: Bush, *Saving Jessica Lynch*, and *Deadwood*", i *Reframing 9/11: Film, Popular Culture and "the War on terror"*, red. Jeff Birkenstein et al. (New York: The Continuum International Publishing Group, 2010), s. 153.

³³ Takacs, "Western From", s. 157.

³⁴ Ibid., s. 162.

³⁵ Stacy Peebles, *Welcome to the Suck: Narrating the American Soldier's Experience in Iraq* (Ithaca: Cornell University Press, 2011), s. 2.

³⁶ Peebles, *Narrating*, s. 140.

fremhæver Guy Westwell også i sin artikel fra 2011, hvor han beskriver, hvordan film om Irakkrigen fra "[...] the late 2000s [...] could be said to be largely critical of war."³⁷

Thomas Riegler's artikel fra 2011 undersøger filmenes behandling af 11. september i amerikansk populærkultur. Han ser film som centralt i skabelsen af historisk erindring om en begivenhed på grund af dens magt i form af mediets visuelle karakter.³⁸ Riegler er enig med Halloway i betragtningen om, at populærkulturen i den umiddelbare periode efter 11. september ikke behandlede krigen mod terror direkte.³⁹ Han ser i stedet dokumentarfilmene, som dem, der først direkte behandlede emnet.⁴⁰ Riegler mener, at der kom en begyndende modfortælling i 2004 i forhold til den officielle fortælling, som der herskede en konsensus om i starten af krigen. Han ser denne modfortælling repræsenteret ved Michael Moores dokumentar *Fahrenheit 9/11*, som var kritisk overfor Bush regeringens ansvar og fejl.⁴¹ I forlængelse af dette undersøger Riegler to film, som udkom i 2006: *United Airlines 93* og *World Trade Center*. Han ser de to film som heroiske fortællinger om den traumatiske begivenhed som 11. september repræsenterer i amerikansk historie.⁴² Det betyder, at filmene ifølge Riegler arbejder inden for rammerne af den officielle fortælling ved at konstruere fortællinger, der underbygger fortællingen om et uskyldigt USA, der uretfærdigt blev angrebet:

"Thus we see on the screens mainly images of a victimized yet unbroken United States rising to the challenge. In this process, the country's founding myth is reenacted, and the invincibility of the United States becomes reinforced, eradicating the temporary humiliation at the hands of the nineteen hijackers."⁴³

Riegler argumenterer derfor også for, at størstedelen af populærkulturen ikke behandlede den politiske del af krigen, men i stedet konstruerede fortællinger der lægger sig op ad den officielle fortælling og en tilbagevenden til forestillingen om amerikansk exceptionisme. På den baggrund ser Riegler også kun Moores dokumentar som den eneste reelle modfortælling til den officielle

³⁷ Guy Westwell, "In Country: Mapping the Iraq War in Recent Hollywood Combat Movies", i *Screens of Terror: representations of war and terrorism in film and television since 9/11*, red. Philip Hammond (Suffolk: Arima Publishing, 2011), s. 32.

³⁸ Thomas Riegler, "9/11 on the Screen: Giving Memory and Meaning to All That 'Howling Space' at Ground Zero", *Radical History Review* 111 (2011): 155.

³⁹ Riegler, "Screen", s. 156.

⁴⁰ Ibid., s. 157.

⁴¹ Ibid.

⁴² Ibid., s. 157-160.

⁴³ Ibid., s. 162.

fortælling i perioden, hvor de store Hollywood produktioner konstruerede en fortælling i tråd med den officielle fortælling.

Michael Rancourt undersøger i sin Ph.d.-afhandling fra 2013 primært, hvordan folk har reageret og genfortalt Irakkrigen i forbindelse med forskellige erindringssteder i amerikansk kultur. Han undersøger dette ud fra, hvordan irakkrigen er blevet repræsenteret i forskellige medier i perioden mellem 2003 og 2012, og hvordan folk har reageret på disse repræsentationer i bl.a. online diskussioner.⁴⁴ Han undersøger erindringen ud fra billeder af nedrivningen af Saddam Hussein statuen i Bagdad d. 9. april 2003, filmen *Redacted* fra 2007 og det midlertidige mindesmærke for Irakkrigen i Arlington West.⁴⁵ Gennem analysen af *Redacted*s retorik, og hvordan det er blevet diskuteret på forskellige online fora, argumenterer Rancourt, for, at filmen er udtryk for en voksende anti-krigs holdning, der kritiserede Bush-regeringen og krigen.⁴⁶ Rancourt er derfor enig med Peebles i sine betragtninger om, at de film, der udkom omkring 2007, og direkte beskæftigede sig med Irakkrigen, konstruerede en negativ fortælling om krigen.

I en artikel fra 2016 har Michael Rancourt også undersøgt fiktionsfilm om Irakkrigen. Rancourt påpeger i tråd med Riegler, at de første kritiske dokumentarer udkom i forbindelse med præsidentvalget i 2004, og at de første fiktionsfilm, der beskæftigede sig direkte med Irakkrigen udkom i 2007.⁴⁷ Rancourt påpeger, at denne bølge af film på mange måder mindede om anti-krigsfilmene om Vietnamkrigen, der udkom i 1980'erne. I den forbindelse analyserer han *The Hurt Locker* fra 2009 og *Green Zone* fra 2010.⁴⁸ Hans analyse af Irakkrigs-filmene i perioden 2008-2010 viser, at disse film på mange måder gjorde op med den officielle fortælling om krigen ved at skabe en mere kompleks fortælling, hvor de binære modsætninger, som den officielle fortælling opstillede, ikke eksisterede.⁴⁹ Filmene fjerner også skam og skyld fra soldaterne: "This is a collective shame that preserves the soldiers' dignity by blaming the Bush Administration for lying to the American people and attempting to control a foreign people Americans do not understand."⁵⁰ På den måde er Irakkrigs-filmene, der udkom i denne periode i opposition til Bush-regeringens fortælling.

⁴⁴ Michael Rancourt, *Remembering the Iraq War: The Rhetoric of Public Memory and the Memory of publics* (utrykt ph.d.-afhandling, Rensselaer Polytechnic Institute, 2013). s. 3.

⁴⁵ Rancourt, *Remembering*, s. 9.

⁴⁶ Ibid., s. 109.

⁴⁷ Michael Rancourt, "Distancing Maneuvers: Collective Shame in Iraq War Films", i *American Shame: Stigma and the Body Politics*, red. Myra Mandible (Bloomington: Indiana University Press, 2016), s. 188.

⁴⁸ Rancourt, "Distancing". 188.

⁴⁹ Ibid., 198.

⁵⁰ Ibid., 202.

Litteraturen peger på, at den dominerende konstruktion i begyndelsen af krigen mod terror og Irakkrigen var i overensstemmelse med Bush-regeringens fortælling som værende inden for rammerne af amerikansk exceptionalisme. Modfortællingerne kom kun til udtryk gennem enkelte repræsentationer af allegory lite og dokumentarer. Dette ændrede sig dog omkring 2007, hvor film, der beskæftigede sig direkte med Irakkrigen, begyndte at konstruere en negativ fortælling om krigen, som stod i modsætning til Bush-regeringens fortælling. Med udgangspunkt i ovenstående diskussion af litteraturen undersøger dette speciale, hvordan erindringen i den populærkulturelle fortælling fra 2008 til 2017 har udformet sig i relation til den amerikanske selvopfattelse, da denne periode er underbelyst. Forskningen har primært beskæftiget sig med perioden 2001-2010 i forhold til erindringen om krigen mod terror og Irakkrigen. En analyse, der undersøger den officielle fortælling i sammenhæng med den populærkulturelle vinkel, er derfor interessant, fordi det kan give et indblik i erindringen af krigen, og dennes mulige betydning for den amerikanske selvopfattelse grundet krigens tvivlsomme karakter og erindringskonflikten i det amerikanske samfund under Obama-regeringen efter krigens afslutning i 2011, hvor Bush-regeringens fortælling stod over for begyndende modfortællinger i populærkulturen.

Teori

Erindringsteori

I det følgende afsnit vil jeg gennemgå specialets tilgang til erindring, primært ved brug af Edward Casey og John Bodnars tanker om erindring af historiske begivenheder i samfundet. Kollektiv erindring eller offentlig erindring, som er det begreb Casey anvender, er to begreber, der er interessante, fordi de bidrager med et analytisk greb. Det er konstruktionen af erindring, og de forskellige områder, hvor konstruktionen udspiller sig, der ekspliceres hos Casey og Bodnar. Derudover har de begge to et socialkonstruktivistisk synspunkt på erindring, hvor menneskelig erkendelse er socialt konstrueret, da begge lægger op til, at der ikke findes en 'sandhed', som erindringen refererer til. Det er i stedet et spørgsmål om forskellige fortællinger om den samme begivenhed, og hvordan en specifik erindring har effekt på og bliver påvirket af forskellige grupper. På den måde er de anvendelige, fordi de fokuserer på den menneskelige interaktion i dannelsen af erindring. Erindringen, som finder sted i det offentlige rum, er et sted, hvor medlemmer af samfundet forholder sig til sin egen historie. Specielt Casey forholder sig til, hvordan dette offentlige rum skaber erindringer i samspil med eksisterende erindringer, hvor repræsentationer siver over og bliver til erindringen om en begivenhed. I specialet kommer det til udtryk ved de fortællinger, som konstrueres

i henholdsvis den officielle fortælling og den populærkulturelle fortælling. Disse repræsentationer siver over i den kollektive erindring gennem f.eks. film og taler, som repræsenterer hver deres erindringsfællesskab i henhold til Bodnar. På den måde bidrager deres teoretiske pointer til undersøgelsen af erindringen om Irakkrigen med udgangspunkt i en idé om, at der eksisterer en række myter om USA's rolle i verden, som sættes i spil i forhold til retfærdiggørelsen af krigen mod terror og herunder irakkrigen, hvilket leder til, at Obama i sine taler og populærkulturen gennem film gentager eller skaber erindringer i relation til de bagvedliggende myter.

I det følgende vil jeg derfor diskutere erindringsbegrebet for at nærme mig en tilgang til forskellen mellem historie og erindring og forholde mig til Casey og Bodnars forståelse af erindring i samfundet i forhold til konstruktionen af fortiden. Maurice Halbwachs argumenterer for, at vi som medlemmer af et samfund hele tiden genskaber fortiden gennem vores interaktion med hinanden. Den oprindelige begivenhed bliver dermed udtryk for en repræsentation af fortiden. Erindringen er derfor altid ifølge Halbwachs en social konstruktion.⁵¹ Uden at gå i dybden med Halbwachs teori om kollektiv erindring giver den en idé om, hvilket udgangspunkt dette speciale har til analysen af Irakkrigen i amerikansk kultur, og hvilke grundtanker Bodnar og Casey bygger videre på. Kollektiv erindring er et fællesskab, hvor individer trækker på eksisterende erindringer, som har sit udspring i samfundet. Fortiden genskabes konstant i den nutidige erindring af en begivenhed, hvilket fører til, at erindringen bevæger sig væk fra den oprindelige begivenhed og i stedet kommer til at eksistere som et stereotypet billede. Fortiden er i den henseende social konstrueret.⁵² Casey ser offentlig erindring som erindring, der eksisterer i offentlige rum i samspil med samfundets aktører. Casey mener, at den offentlige erindring fungerer som en historisk 'hinterground', der eksisterer i den bagvedliggende kultur som en ressource, der kan bruges og trækkes på i diskussioner og handlinger, som en ydre horisont. Den offentlige erindring er ikke konstant, og befolkningen kan ændre den gennem løbende interaktion med den. Casey fokuserer i sin artikel på, hvordan erindring har indflydelse på offentligheden, og hvordan offentligheden har indflydelse på erindringen. I Caseys forståelse af erindring fungerer den som en horisont, hvor forskellige offentligheder opstår og skaber sig selv.⁵³

"It is a continual horizon out there around the public arena, underwriting it as it were. But in its origin a given public memory is constituted from within a particular historical

⁵¹ Anette Warring, "Erindring og Historiebrug: Introduktion til forskningsfelt", *Temp* 2 (2011): 13-14.

⁵² Warring, "Erindring", s. 14.

⁵³ Edward Casey, "Public Memory in Place and Time", i *Framing Public Memory*, red. Kendall Phillips (Tuscaloosa: The University of Alabama Press, 2004), s. 19-26.

circumstance, usually a crisis of some sort. Then it arises in the form of an inner horizon, that is, as closely surrounding a particular thing or event that forms a “hearth” for the emerging memory.”⁵⁴

En begivenhed får mening ved at blive skabt som en ‘inner horizon’. Irakkrigen er eksempel på en begivenhed, hvor den indre horisont skabes gennem forskellige meningstilskrivninger. Man kan på den måde se en populærkulturel tekst som et udtryk for et udsnit af en indre horisont. Over tid vil denne indre horisont forvandles til en ydre horisont som en del af den offentlige erindring af begivenheden, hvis den bliver dominerende i kulturen:

“This mass and these markers will move slowly into the perimeter of the public mind, eventually taking up a station in the American public’s sense of significant events in the early twenty-first century. It will be referred to as something like “the Union Square vigil in the wake of the World Trade Tower disaster.” It will have become (in the future perfect) part of the external horizon of public memory. This is not to imply that it merely recedes and pales in the future. It may remain a vivid presence throughout, a major node in the horizontal structure, a “marker event” in the nation’s history. Perhaps; we cannot tell. Just as the trauma itself came without warning, so its own futurity possesses no certain course.”⁵⁵

Den oprindelige begivenhed er ikke længere fastlåst, og nye meninger kan tilskrives til begivenheden, når den bliver en del af nationens historie. Eksempler på dette i amerikansk historie er forestillingen om amerikansk exceptionisme, der konstant bevæger sig i baggrunden for at blive fremkaldt i f.eks. retfærdiggørelsen af en internationalistisk udenrigspolitik, eller en begivenhed som 2. Verdenskrig, der fungerer som essensen af den gode krig i amerikansk erindring. De eksisterer i baggrunden for at blive “invoked.”, som Casey formulerer det. Men denne fremkaldelse er ikke en konstant uforanderlig offentlig erindring.⁵⁶ Erindringen kan forandres netop ved fremkaldelsen, som Casey fremhæver: “In fact, a given event in public memory is subject to two forms of revision on the part of the public itself: first, a discovery of a glaringly false part of its content; second, a reassessment of its primary significance as a wider, or simply different, ethical or historical context arises.”⁵⁷ Revisionen af den offentlige erindring betyder ifølge Casey, at den ydre horisont, som udgøres af erindringen om

⁵⁴ Casey, “Memory”, s. 26.

⁵⁵ Ibid., s. 28.

⁵⁶ Ibid., s. 29.

⁵⁷ Ibid.

begivenheden, forandres. Eksemplet med erindringen af Vietnamkrigen i en amerikansk kontekst illustrerer Caseys pointe gennem de efterfølgende tilskrivelser af mening:

“[...] the public was actively misled by the military and by at least two presidents as to what actually happened in this war, and, [...]. At the present the war is certainly part of public memory but such a problematic part that no one, not even a politician, can invoke it unambiguously [...].”⁵⁸

Vietnamkrigen er blevet et billede på den dårlige krig i amerikansk erindring. Dette billede er skabt gennem specielt populærkulturens negative behandling af krigen, hvilket illustrerer, hvordan en begivenhed, når den eksisterer i den offentlige erindring, er genstand for fremkaldelse og løbende forandring. Caseys overordnede pointe er dermed, at den offentlige erindring dannes gennem løbende udvekslinger af idéer, tanker, meninger og opfattelser i det offentlige rum, hvor en erindring om en begivenhed både kan udsættes for revision og genoptagelse.⁵⁹ I den henseende fungerer erindring som en bagvedliggende ydre horisont, som man kan fremkalde og anvende, men samtidig også forandre gennem konstruktionen af erindringen i 'the internal horizon'.

John Bodnar peger på, at erindringen af en bestemt begivenhed ikke nødvendigvis kommer til udtryk som en samlet national fortælling, men der eksisterer en folkelig og en officiel erindring med begreberne, "official and vernacular cultures".⁶⁰ De to begreber beskriver henholdsvis den officielle kultur og den folkelige kultur. Inden for disse to kulturer er der forskellige opfattelser af fortiden, hvilket kan føre til modstridende forståelser af fortiden. Modstridende forståelser af fortiden bunder i fortiden, men de udspringer af nutiden. Repræsentationer af fortiden, der kommer til udtryk i det offentlige rum, udspiller sig ofte i konkurrence mellem den offentlige erindring og den folkelige erindring. Bodnar mener, at almindelige borgere, som er en del af den folkelige kultur, tager del i erindringsprocessen, men de har ikke den samme interesse i at udøve magt over andre i forhold til erindringsprocessen, hvor den offentlige erindring ofte har et formål om at udøve kulturel magt.⁶¹ Den folkelige erindring i Bodnars terminologi ligger uden for et decideret magtorienteret felt. Det vil sige, at den folkelige erindring hos Bodnar optræder uden et udpræget magtmotiv om at styre erindringen, men i stedet optræder som en løbende meningsudveksling, hvor erindringen af en begivenhed, man ikke selv har oplevet, dannes af flere forskellige input fra f.eks. film. Så når Casey

⁵⁸ Ibid.

⁵⁹ Ibid., s. 30.

⁶⁰ John Bodnar, *Remaking America: Public Memory, Commemoration, and Patriotism in the Twentieth Century* (Princeton: Princeton University Press, 1992), s. 15.

⁶¹ Bodnar, *Remaking*, s. 16.

argumenterer for, at erindringen dannes gennem meningsudvekslinger i det offentlige rum, så ser Bodnar det også som et udtryk for, at dannelsen af erindringer sker i forhold til et magtperspektiv, som betyder at erindringen foregår på forskellige niveauer i samfundet. Det betyder, at 'the internal horizon' og 'the external horizon' begge trækker på myten om USA's rolle i verden i forhold til erindringen af krigen mod terror og Irakkrigen. 'The external horizon' kan således siges at være et udtryk for idéen om amerikansk exceptionisme, som både den offentlige og folkelige kultur forholder sig til i erindringen af Irakkrigen som en historisk begivenhed gennem meningsudvekslinger i det offentlige rum eksemplificeret ved taler og film. I den henseende kan erindringen om Irakkrigen og krigen mod terror være med til at forandre opfattelsen af USA's rolle i verden gennem kampen mellem den officielle og folkelige erindring. Dette er også udgangspunktet for specialets opdeling af kilderne i den officielle fortælling og den populærkulturelle fortælling. I det følgende afsnit vil jeg gennemgå Bottici og Challands teori om politiske myter for at forstå, hvordan Caseys 'external horizon' (ydre horisont) kommer til udtryk i amerikansk kultur.

Politiske myter

Chiara Bottici og Benoit Challand har fremsat en teori om politiske myter, som er relevant i forhold til specialets problemformulering. Politiske myter bidrager med en forståelse for, hvordan fortællinger om fortiden har betydning for opfattelsen af nutiden og dermed konstruktionen af erindringen om Irakkrigen i perioden 2008-2017. Bottici og Challand ser politiske myter som en proces, der løbende former en fælles fortælling, der tilskriver betydning til en social gruppes politiske vilkår og handlinger. Betydningen er afgørende for måden gruppen forstår, agerer og føler i verden.⁶² I forhold til begrebet myter, så foreslår Bottici og Challand, at man bevæger sig væk fra den tilgang, der opfatter myter som falske, og vurderer dem i forhold til deres 'truth claim'. Sproget er ifølge dem i stedet et udtryk for en række handlinger, der ikke har til hensigt at fremsætte et 'truth claim'.⁶³ Derfor kan politiske myter ikke vurderes ud fra en definition af sandt og falsk: "Treating political myth as if they were advancing a claim to truth means bringing them to a terrain (that of science) that is not their own. Only when there is a theory can there be, properly speaking, a claim to truth that can be 'falsified'."⁶⁴ Politiske myter er ikke teorier i henhold til Bottici og Challand, og derfor har de en anden funktion i forhold til et sandhedsbegreb i samfundet. Myten om amerikansk exceptionisme udspringer måske af enkelte teorier om samfundets opbyggelse, men som helhed udgøres den ikke af

⁶² Bottici og Challand, *Myth*, s. 9-10.

⁶³ Ibid.

⁶⁴ Ibid., s. 11.

en teoretisk ramme. I stedet er myten et udtryk for en række små myter, der er samlet i en fælles fortælling om f.eks. den amerikanske nation. Politiske myter er derfor ikke teorier om verden, men et udtryk for at handle på en bestemt måde i verden. En politisk myte forsøger derfor heller ikke at beskrive sandheden om verden, men i stedet skaber myten en sandhed. Bottici og Challand fremhæver eksemplet med den nazistiske brug af myten om den ariske race:

“The narrative consisted here in the idea that there has been a glorious past of a purported Aryan race and that this race was in danger of disappearance as a consequence of marriages with other ‘inferior races’. There may not exist an Aryan race here and now and it may not even have existed in the past (we would deny that it did). But the point is that, as the example of Nazism shows, once you have created a huge scientific and state apparatus to ‘select’ such a race, you can easily create one – or at least the impression of its existence.”⁶⁵

Bottici og Challand har en socialkonstruktivistisk tilgang, der forstår virkeligheden som en social konstruktion, hvilket betyder, at mennesker gennem sproget tilskriver mening til verden. På den måde repræsenterer myten om amerikansk exceptionalisme også ‘sandheden’ om den amerikanske nation, netop fordi staten og andre aktører i samfundet gennem sproget skaber virkeligheden på denne måde. Når mennesker gennem sproget skaber en forståelse af verden, så mener Bottici og Challand, at myter ikke eksisterer som et objekt i historien, der er uforanderligt. I stedet skal myter ses som en proces, der løbende konstruerer dens indhold.⁶⁶ Dette kalder de for ‘work on a myth’: “By ‘work on a myth’ we mean here a process of elaboration of a single narrative core which stems from a need for significance that changes over time.”⁶⁷ Begrebet betydning er et centralt element i forståelsen af politiske myter, fordi den forsøger at give mening til verden og dermed mindske kompleksiteten: “The need for significance is not the mere need for a meaningful world because the world depicted by natural science is, for instance, a world that has a meaning, but, as one can easily experience, such a world of mathematical formulae may still remain completely insignificant to us.”⁶⁸ Betydning er fastsat til den enkeltes forhold til at forstå en kompleks verden. I forhold til myten om amerikansk exceptionalisme repræsenterer denne myte et ønske om at forstå det amerikanske samfund, og fordi mennesker skaber verden gennem deres tilstedeværelse og brug af sproget, så bliver den komplekse

⁶⁵ Ibid., s. 11.

⁶⁶ Ibid., s. 13.

⁶⁷ Ibid.

⁶⁸ Ibid.

verden gennem brugen af myter indsat i en fortælling, der placerer begivenheder i f.eks. amerikansk historie som et udtryk for en udvikling baseret i det amerikanske samfunds særlige status i verden.⁶⁹ På den måde bliver separate begivenheder i verden til en samlet fortælling, der giver mening for den enkelte amerikaner, og på den måde fastsætter et tilhørsforhold for det amerikanske samfund til myten. Derfor er politiske myter ikke bare fortællinger, men de repræsenterer tre punkter: "(1) the fact that it coagulates and reproduces significance, (2) that it is shared by a given group and (3) that it can address the specifically political conditions in which a given group lives."⁷⁰ I henhold til Bottici og Challand kan processen med at konstruere myten forgå i alle dele af samfundet, så længe processen repræsenterer behovet for betydning.⁷¹ I forhold til den erindringsproces af Irakkrigen, som bliver analyseret i dette speciale, så repræsenterer denne erindring et udtryk for betydning, og dermed peger den på den løbende proces med at konstruere myten om amerikansk exceptionisme. Det er afgørende, fordi politiske myter ifølge Bottici og Challand, "[...] have become the unperceived lenses through which we experience the world."⁷² Politiske myter definerer måden, vi tilgår og agerer på i verden, så deres indhold er ikke uden betydning. De fremhæver også det moderne samfunds betydning for udbredelsen af disse myter:

"In the process of growing up in contemporary societies that are inundated by media stimuli, most people encounter an overwhelming number of myths that gradually slip into their subconscious. Young children are exposed to a battery of more or less unconscious stimuli through comics, cartoons, films, advertisements."⁷³

Myternes sandhedsværdi er udtrykt ved repræsentationer i samfundet på samme måde, som dette speciale undersøger gennem den todelte analyse af den officielle fortælling og den populærkulturelle fortælling. Fordi myter er en proces, så ser jeg også talerne og filmene i dette speciale som elementer i den løbende konstruktion af myten om amerikansk exceptionisme. Og fordi det er en løbende proces, så er repræsentationerne i kilderne også en stillingtagen til den eksisterende myte, hvilket betyder, at:

"Political myths can be the result of the work of a radical imagination that exercises a critique of the existing social order, developing imaginary alternatives to it, but they can

⁶⁹ Ibid., s. 14.

⁷⁰ Ibid., s. 15.

⁷¹ Ibid., s. 16.

⁷² Ibid.

⁷³ Ibid., s. 19.

also be the means for closing up the work of imagination by making people believe that things are in a certain way and cannot be otherwise.”⁷⁴

Derfor undersøger dette speciale også, hvordan erindringen af Irakkrigen forholder sig til fortællingen om amerikansk exceptionalisme i forhold til, om det amerikanske samfund og forestillingen om dette, som er indeholdt i myten, forandrer sig.

Metode

Dette afsnit vil præsentere specialets metode for at klarlægge, hvordan analysen er opbygget, og hvilke metoder og kilder specialet anvender. Det første afsnit gennemgår Robert Rosenstones argumenter om film som historie i en post-litterær verden, hvor folk får deres primære viden om historie gennem de visuelle medier. Det næste afsnit redegør for amerikansk exceptionalisme for at forstå, hvilken bagvedliggende struktur, Caseys ydre horisont, erindringen om Irakkrigen konstrueres i. Dernæst præsenteres specialets kildemateriale. Kilderne analyseres ud fra et socialkonstruktivistisk udgangspunkt, hvor betydning skabes gennem sproget. Det betyder, at kilderne er aktive medskabere af konstruktioner, der har betydning for erindringen af Irakkrigen og den amerikanske selvopfattelse. Erindringsteorien og teorien om politiske myter udgør derfor en analyseform, der sammen med metoden kan belyse kildernes konstruktioner af Irakkrigen i konteksten af myten om amerikansk exceptionalisme.

Film som historie

Robert Rosenstone har fremsat nogle interessante argumenter vedrørende films rolle i skabelsen af historie. Man er nødt til at diskutere, hvilken rolle film har som historieskabende og erindringsdannende for at kunne analysere film som et udtryk for erindringen om Irakkrigen. Rosenstone gør op med de eksisterende måder at tilgå film på indenfor historiefeltet. Rosenstone mener, at historiefeltet hidtil blot har set films rolle på to måder: som et udtryk for sociale og politiske bekymringer i fortiden på samme måde som et levn og som et historisk værk overført til film, der er underkastet de samme regler for bedømmelse som en skriftlig fremstilling. I stedet for at se skriftlige fremstillinger af historie og filmiske fremstillinger af historie som modsætninger, så skal begge genrer ses som en del af en større diskurs om 'historie'. Spørgsmålet er derfor, hvilken historisk fremstilling film konstruerer, og hvordan de konstruerer den. Filmmediet har andre muligheder for at skabe en fortælling om den fortidige virkelighed end den skriftlige fremstilling af historien har:

⁷⁴ Ibid., s. 21.

“Film can plunge us into the drama of confrontations in courtroom or legislature, the simultaneous, overlapping realities of war and revolution, the intense confusion of men in battle. Yet, in doing all this, in favoring the visual and emotional data while simultaneously playing down the analytical, the motion picture is subtly - and in ways we do not yet know how to measure or describe - altering our very sense of the past.”⁷⁵

Forandringen af vores opfattelse af fortiden gennem filmmediets anderledes historiske repræsentationer sker på grund af filmmediets mulighed for at lade os opleve fortiden visuelt. Dette er ofte blevet afvist som historie. Men hvis man ser på, hvordan sammensætningen af de visuelle elementer i film er konstrueret, så tegner der sig en anden rolle for film. De elementer, som film er opbygget af, og som man ser på skærmen, er ifølge Rosenstone ikke et udtryk for de rigtige begivenheder. Repræsentationerne på skærmen er ikke den historiske begivenhed, som den blev oplevet af dem, der var til stede, men det er i stedet udvalgte billeder af disse begivenheder, som er blevet sat ind i en rækkefølge for at fortælle en historie, der danner et argument om den historiske begivenhed.⁷⁶ Sammensætningen af billeder til et historisk argument giver mening, fordi forskellen mellem den historiske fremstilling gennem skriftsproget og den historiske fremstilling gennem filmmediet ikke eksisterer i forhold til deres mulighed for at beskrive fortiden, da begge dele til en vis grad er konstruktioner:

“[...] language is not transparent and cannot mirror the past as it really was; rather than reflecting it, language creates and structures history and imbues it with meaning. If written history is shaped by the conventions of genre and language, the same will obviously be true of visual history, even though in this case the conventions will be those of visual genres and visual language. To the extent that written narratives are "verbal fictions," then visual narratives will be "visual fictions" - that is, not mirrors of the past but representations of it.”⁷⁷

En repræsentation kan så siges at være en variation af fortiden og dermed udtryk for en erindring. Det betyder, at filmmediet på samme måde som den skriftlige fremstilling konstruerer den fortidige mening. Det er sproget, som er den centrale meningsskaber, hvilket lægger op til, at fortiden ikke kan repræsentere sig selv og derfor først får mening, når den italesættes gennem sproget, uanset om det

⁷⁵ Robert Rosenstone, “History in Images/History in Words: Reflections on the Possibility of Really Putting History onto Film”, *The American Historical Review* 93 (1988): 1179.

⁷⁶ Rosenstone, “History”, 1180.

⁷⁷ Ibid., 1180-1181.

foregår på skrift eller i billeder. Fortiden, som den bliver repræsenteret på skærmen, skal ikke læses som et 1-til-1-forhold til fortiden. Det er de symbolske og metaforiske betydninger, som skriver sig ind i den større historiske diskurs som en kommentar til begivenheden, uanset om fortiden på skærmen er udtryk for ”inventions” (påfund).⁷⁸ Ved at bruge billeder, musik og lydeffekter sammen med dialog skaber filmen en række følelser hos seerne: “Using image, music, and sound effect along with the spoken (and shouted, whispered, hummed, and cooed) word, the dramatic film aims directly at the emotions.”⁷⁹ Selvom billederne og musikken er udtryk for det Rosenstone kalder inventions, så skaber de nogle følelser hos seeren, som er med til skabe en bestemt opfattelse af fortiden. Det er det unikke ved filmmediets måde at repræsentere fortiden på, og det er i den sammenhæng, at man skal læse de symbolske og metaforiske betydninger. Der er altså, ifølge Rosenstone, ingen forskel på skriftlige fremstillinger af historie og film som historie. Der er blot forskel på genren:

“All these genres have as their goal the attempt to make the past meaningful for us in the present. For the historian who works in words, the process includes selecting certain traces of the past as important, constituting those traces into 'facts', thus utilizing them to help create on the page a historical picture and argument. Let me be clear about this. I am *not* saying facts don't exist. I am saying that a historical narrative or argument selects only certain traces, and those traces which are chosen become the designated 'facts' as they are used as part of the historical work. For the director of the dramatic film, who must create - and it is necessary to emphasize this point - a past that fits within the demands, practices, and traditions of both the visual media and the dramatic form, this means having to go beyond 'constituting' facts out of traces of evidence found in books or archives and to begin inventing some of them.”⁸⁰

Filmmediets brug af billeder, musik, lydeffekter og dialog er tilsammen det, der udgør de historiske inventions, som sammenlagt reflekterer over, kommenterer på eller kritiserer allerede eksisterende historiske argumenter eller opfattelser af fortiden.⁸¹ Det interessante er derfor ikke at kritisere disse påfund, men i stedet at analysere, hvad det siger om fortiden, og hvilken historisk verden, der skabes.⁸² For at forstå hvilke argumenter, der skabes om fortiden, argumenterer Rosenstone for nødvendigheden af forståelsen for fortællinger, da “[...]”

⁷⁸ Robert Rosenstone, *History on Film/Film on History* (Harlow: Pearson Education Limited, 2006), s. 31.

⁷⁹ Rosenstone, *Film*, s. 16.

⁸⁰ Ibid., s. 38.

⁸¹ Ibid., s. 39.

⁸² Ibid., s. 136, 155.

understanding has to do with how we put those traces together to mean something to us today. [...]. We come to understand the past in the stories we tell about it, stories based on the sort of data we call fact, but stories which include other elements that are not directly in the data but arise from the process of story telling.”⁸³ Fortællingen er central for opfattelsen af fortiden, fordi film på samme måde som skriftlige fremstillinger af historie er konstruktioner af fortiden.⁸⁴ Fortællingen er derfor det, der skaber mening i fortiden. Rosenstone mener, at vi lever i en ”post-literate world”, hvor den visuelle kultur kan have betydning for vores forhold til fortiden, idet film gennem disse fortællinger også repræsenterer en forståelse af den fortidige virkelighed.⁸⁵ Netop populærkulturen er i anden halvdel af det 20 århundrede blevet en af de mest centrale bærere af disse fortællinger gennem et medie som film, som Rosenstone påpeger:

“Blockbuster history films, mini-series, documentaries, docu-dramas - all these genres are increasingly important in our relationship to the past and to our understanding of history. To leave them out of the equation when we think of the meaning of the past is to condemn ourselves to ignore the way a huge segment of the population has come to understand the events and people that comprise history.”⁸⁶

Dette skyldes, at vores opfattelse af fortiden i høj grad skabes af de indtryk, vi får gennem det visuelle medie på grund af dets udbredelse og popularitet for mange personer. Rosenstones tese er interessant for dette speciale, fordi den tillægger populærkultur som film en stor rolle som historieskabende ved at se genren som deltagende i en diskurs om, hvordan historien defineres og erindres. Argumentet om, at film ikke blot er et levn, som kan bruges til at få et indblik i fortidige idéer og tanker, eller et historisk værk, som skal bedømmes på samme måde som skriftlige fremstillinger, betyder, at populærkulturen tildeles en rolle i erindringsprocessen, hvor film bedømmes historisk på sine egne præmisser. Disse præmisser har til hensigt at se filmens inventioner og fortællinger som et argument om fortiden og dermed erindringen af Irakkrigen.

Amerikansk exceptionalisme

I henhold til at forstå, hvordan Irakkrigen er blevet erindret i en amerikansk kontekst, skal man se på det Casey kalder ’the external horizon’. I USA kan denne horisont siges at komme til udtryk i de

⁸³ Ibid., s. 155.

⁸⁴ Ibid., s. 161.

⁸⁵ Rosenstone, ”History”, 1184.

⁸⁶ Rosenstone, *Film*, s. 3-4.

myter, som siden USA's grundlæggelse har været en central del af den nationale identitet. Disse kan placeres under den samlede betegnelse af amerikansk exceptionalisme.⁸⁷ I det følgende vil jeg redegøre for indholdet af disse myter, og hvordan de bidrager med en kontekst for at forstå specialets kildemateriale i forhold til Bottici og Challands teori om politiske myters funktion i samfundet.

Regin Schmidt peger på, at myten har, ”vist sig at være dybt forankret i den amerikanske bevidsthed og har overlevet i uforandret form i populærkulturen og den politiske retorik.”⁸⁸ Ligeledes beskriver Esch mytens essens på følgende måde: “This idea is rooted in the very founding of the republic and today retains a strong cultural appeal. [...] The myth of *American Exceptionalism* details America’s ideal image of its place in the world.”⁸⁹ Myten om amerikansk exceptionalisme er blevet anvendt adskillige gange i amerikanske historie for at bidrage til en bestemt opfattelse af begivenheder og dermed bestemte fortællinger. Det er blandt andet kommet til udtryk i det 20-århundredes konflikter, hvor, “the generations since the nineteenth century aimed to triumph over imperial Germany, then fascism, then communism to create a global democratic order. The Cold War was conveyed as a battle of good against evil (Reagan’s “evil empire”), with the God-fearing United States confronting the Godless Communists.”⁹⁰ Richard Hughes peger også på essensen af myten og dens betydning for den amerikanske selvopfattelse: Still, in the mainstream of American life, most had no doubt about the ultimate meaning of their nation: America stood for good against evil, right against wrong, democracy against tyranny, and virtue against vice.”⁹¹ Hughes har endvidere undersøgt mytens udvikling, og han peger på fem myter, der tilsammen udgør en samlet fortælling om USA, og som definerer den amerikanske selvforståelse. De fem myter har grund i hver deres periode af amerikansk historie, men ifølge Hughes repræsenterer myterne en selvstændig del af den samlede fortælling, men de repræsenterer også en udvikling af idéen om amerikansk exceptionalisme frem til i dag.⁹² De fem myter udgøres af The Myth of the Chosen People, The Myth of Nature’s Nation, The Myth of the Christian Nation, The Myth of the Millennial Nation og The Myth of the Innocent Nation. I det følgende vil jeg redegøre for Hughes definition af disse fem myter for at forstå, hvordan kildematerialet forholder sig til myten under den samlede betegnelse af amerikansk exceptionalisme. Dette bidrager med en forståelse for Irakkrigens indflydelse på idéen om amerikansk exceptionalisme.

⁸⁷ Regin Schmidt, “American Exceptionalism: Nationale Myter, Historiografi og Virkelighed”, *Historisk Tidsskrift* 105 (2005), s. 479; Esch, “Legitimizing”, 365.

⁸⁸ Schmidt, “American”, 502.

⁸⁹ Esch, “Legitimizing”, 366.

⁹⁰ Ibid., 369.

⁹¹ Richard Hughes, *Myths America Lives By* (Chicago: University of Illinois Press, 2004), s. 153.

⁹² Hughes, *Myths*, s. 5.

Den første som Hughes fremhæver er *The Myth of the Chosen People*. Denne myte har rod i kolonitiden i perioden omkring den puritanske emigration til Amerika i 1600-tallet. Denne myte fremhæver USA som en udvalgt nation og et udvalgt folk, der har fået en særlig mission af Gud: "In numerous books, treatises, and sermons, the Puritans told how God had led them from oppression into a promised land."⁹³ Myten udviklede sig op gennem amerikansk historie, og under både borgerkrigen og den spansk-amerikanske krig blev myten fremkaldt for at legitimere krigene.⁹⁴ Hughes påpeger, at, "Indeed, the notion that God chose America for power and privilege has often seemed altogether obvious and beyond dispute."⁹⁵ Som det fremgår, så er opfattelsen af USA som et udvalgt folk og en udvalgt nation, noget der ligger dybt i forestillingen om amerikansk exceptionisme. De følgende myter bygger ifølge Hughes ovenpå denne myte, men den eksisterer stadig som en central del af den samlede fortælling. Den næste myte er *The Myth of Nature's Nation*, som udspringer af perioden omkring den amerikanske revolution. Denne myte er et udtryk for en forestilling om, at USA repræsenterer en række værdier, som har udgangspunkt i naturen, hvilket betyder, at USA var endemålet for civilisation. Hughes beskriver det på følgende måde:

"[...] America virtually transcended the particularities of time and place. These myths implicitly denied, for example, that the nation had particular historical roots. At one level, of course, everyone knew that Europe, especially Britain and France, had profoundly shaped the political structures of the United States. At another level, however, many believed that the American founders simply exploited a design they found in nature itself, a design as old as creation, rooted in the mind of God. Because in the popular imagination the nation embodied timeless truths, many assumed that America eventually would enlighten the rest of the world and usher in a final golden age of peace, justice, and democratic self-government."⁹⁶

På den måde repræsenterer den amerikanske forfatning, og måden det amerikanske samfund er indrettet på, et system, som er naturligt og den bedste måde at indrette samfundet på. Det vil sige, som det fremgik af den oprindelige udgave af myten, at der eksisterede en række binære modsætninger, der ophøjede begreber som hvid og demokrati.⁹⁷ Den tredje myte, som Hughes

⁹³ Ibid., s. 33.

⁹⁴ Ibid., s. 36.

⁹⁵ Ibid., s. 43.

⁹⁶ Ibid., s. 45-46.

⁹⁷ Ibid., s. 64.

beskriver, er *The Myth of the Christian Nation*, som opstod med *The Second Great Awakening* i starten af 1800-tallet.

”First, the Second Great Awakening sought to Protestantize the nation. Second, it sought to transform the republic into the Kingdom of God, whose social order would be thoroughly reformed according to biblical principles. In these ways, the United States would become a distinctly Christian nation.”⁹⁸

Dette førte ifølge Hughes til en opfattelse af kulturel overlegenhed, fordi *The Myth of the Christian Nation* blev forbundet med myterne om *The Myth of the Chosen People* og *The Myth of the Nature's Nation*. På den måde blev myten om, at USA var en kristen nation, sammensmeltet med myterne om USA som et udvalgt folk og USA som den naturlige tilstand til en samlet forestilling om USA som noget særligt.⁹⁹ Det er netop den fjerde myte, *The Myth of the Millennial Nation*, som ifølge Hughes repræsenterer denne sammensmeltning af myterne. Denne myte udgjorde forestillingen om USA's enestående rolle i verden: "[...] the United States would illumine the globe with truth, justice, goodness, and democratic self-government and would thereby usher in a final golden age for all humankind.”¹⁰⁰ I den henseende fremstod USA som en ny og særlig verdensorden i henhold til de forestillinger som myterne præsenterede: "On the one hand, it reflects the values of the natural order, ordained by God himself. On the other, it heralds the dawn of a coming golden age. It heralds a golden age precisely because its values are essentially natural, uncontaminated by history or tradition.”¹⁰¹ Disse forestillinger kom bl.a. til udtryk i *Manifest Destiny*, der fremsatte det argument, at USA var bestemt til at overtage det nordamerikanske kontinent.¹⁰² Myten om *the Millennial Nation* er på den baggrund en samlet myte om USA's rolle i verden. På grund af USA's værdier såsom en demokratisk styreform, frihed og kristendom, der alle har grund i forestillingen om en naturlig orden, så udgør USA et symbol og en kraft for positiv forandring i verden i henhold til disse værdier. I sin yderste essens er myten et udtryk for USA som eksportør af de 'rigtige' kulturelle og økonomiske værdier til verden.

Hughes peger også på den femte og sidste myte, *The Myth of the Innocent Nation*, som det nyeste element af den samlede opfattelse af USA som nation. Myten udspringer af 1900-tallet og på grund af de tidligere myter og herunder specielt forestillingerne om USA's værdier som det naturlige,

⁹⁸ Ibid., s. 70.

⁹⁹ Ibid., s. 6.

¹⁰⁰ Ibid., s. 91.

¹⁰¹ Ibid., s. 104.

¹⁰² Ibid., s. 105-106.

er selvopfattelsen, at USA som nation skal bringe disse værdier ud i verden.¹⁰³ De centrale historiske begivenheder i 1900-tallet som 1. Verdenskrig, 2. Verdenskrig og den kolde krig repræsenterede for USA, "[...] good against evil, right against wrong, democracy against tyranny, and virtue against vice."¹⁰⁴ På den måde udviklede den samlede myte sig til en samlet fortælling, der placerede USA på den rigtige side af konflikterne, fordi USA som nation repræsenterede de rigtige værdier i kampen mod ondskab og tyranni. Derfor var USA's krige retfærdige, og i forlængelse af det, som nation også uskyldig. På baggrund af Hughes beskrivelser af myterne om USA som nation i det amerikanske samfund kan den samlede betegnelse for amerikansk exceptionisme beskrives på følgende måde: "They had been chosen by Almighty God to enlighten the world with liberty and justice for all. And if America was not altogether a Christian nation, at least it was infused with the virtues taught by the Christian faith."¹⁰⁵ På den måde er forestillingen om amerikansk exceptionisme en definition, der differentierer USA fra resten af verden i henhold til historie og værdier.

Ovenstående redegørelse for myten viser, at der eksisterer en myte om USA som nation i amerikansk kultur, som skaber en amerikansk selvopfattelse og har betydning for måden samfundet agerer på. Som Casey argumenterer for, er dette et udtryk for 'the external horizon', som konstruktionen af erindringen forholder sig til. Denne myte vil blive anvendt i analysen for at undersøge, hvorvidt erindringen af Irakkrigen i henholdsvis den officielle fortælling og populærkulturen kan have påvirket det amerikanske samfund i forhold til selvopfattelsen.

Præsentation af kildemateriale

Dette afsnit vil præsentere specialets kilder i relation til specialets problemformulering. Specialets kilder omfatter en række af Obamas taler i perioden 2008-2016, tv-serien *Generation Kill* fra 2008 og filmen *Sand Castle* fra 2017. Disse kilder er udvalgt, fordi Obama som præsident repræsenterer den officielle fortælling, som Bodnar argumenterer for eksisterer i samfundet, og de to populærkulturelle værker indrammer Obamas præsidentperiode og omhandler udelukkende Irakkrigen. Samtidig har de to værker også en relativ betydelig udbredelse i det amerikanske samfund. Obamas taler er udvalgt, fordi han i disse taler har adresseret nationen. Anvendelsen af taler som kilde til erindringen af Irakkrigen indebærer, at de skal læses i et magtperspektiv, eftersom politiske taler ofte drejer sig om at opnå og opretholde politisk magt. Politikerne forsøger gennem deres taler at

¹⁰³ Ibid., s. 158.

¹⁰⁴ Ibid., s. 153.

¹⁰⁵ Ibid., s. 173.

overbevise befolkningen om, at de er pålidelige.¹⁰⁶ Politiske taler handler derfor i høj grad for afsenderen om at opbygge tillid: "People will be attracted to an individual who offers them a future that is better than the past and who gives them hope by making anything seem possible."¹⁰⁷ Taler udgør derfor en bestemt kildetype, hvor ophavssituationen måske betyder, at Obama forsøger at præsenterer sin egen politik i et bedre lys end sin forgængers, men det ændrer ikke på Caseys idé om, at meningsudveksling i det offentlige rum påvirker den bagvedliggende ydre horisont. Filminstruktørerne, som har stået bag filmene, repræsenterer ikke hele den amerikanske befolkning. Konklusionen kan derfor heller ikke tages til indsigt for den samlede erindring i USA, men den repræsenterer i stedet en interessant vinkel på erindringen af Irakkrigen og det amerikanske samfund omkring afslutningen på krigen og i den efterfølgende periode.

Analyse

Analysen er opdelt i to undersøgelsesområder: Den officielle fortælling og den populærkulturelle fortælling. Analysen undersøger repræsentationerne af Irakkrigen i kilderne og relaterer dem til betydningen for erindringen af krigen og repræsentationernes forhold til myten om amerikansk exceptionalisme.

Den officielle fortælling

I dette afsnit vil jeg forsøge at vise, hvordan Barack Obama i kraft af sit embede som præsident konstruerede en fortælling om Irakkrigen, i perioden fra han blev nomineret til demokraternes præsidentkandidat i 2008 og frem til hans afsked i 2017. Dette er det, jeg definerer som den officielle fortælling om Irakkrigen i relation til konteksten af krigen mod terror, fordi Obama som præsident forsøger at kontrollere erindringsprocessen i forhold til, hvordan krigen mod Irak skal erindres ud fra et magtperspektiv, som Bodnar refererer til. I det følgende vil jeg derfor analysere Obamas fortælling om Irakkrigen i forhold til myten om amerikansk exceptionalisme og i forhold til Bush-regeringens fortælling om krigen. Afsnittet er desuden opdelt kronologisk i to afsnit, der reflekterer skiftet i Obamas udenrigspolitiske profil.

Afslutning på krigene i Afghanistan og Irak

Den 28. august 2008 blev Barack Obama valgt som demokraternes præsidentkandidat, og han afholdte dermed sin første tale i en præsidentsammenhæng, hvor den amerikanske nation var tilhører.

¹⁰⁶ Jonathan Charteris-Black, *Politicians and Rhetoric: The Persuasive Power of Metaphor* (Basingstoke: Palgrave MacMillan, 2011), s. 4.

¹⁰⁷ Charteris-Black, *Politicians*, s. 27.

I denne tale forsøgte Obama at distancere sig fra sin politiske modkandidat, John McCain, men det interessante i denne tale er dog mere, hvordan Obama talte om Irakkrigen i forhold til krigen i Afghanistan:

“For while Senator McCain was turning his sights to Iraq just days after 9/11, I stood up and opposed this war, knowing that it would distract us from the real threats we face. When John McCain said we could just "muddle through" in Afghanistan, I argued for more resources and more troops to finish the fight against the terrorists who actually attacked us on 9/11 and made clear that we must take out Osama bin Laden and his lieutenants if we have them in our sights. [...], John McCain stands alone in his stubborn refusal to end a misguided war.”¹⁰⁸

Som det fremgår af citatet, så konstrueres Irak som noget andet end Afghanistan. Begge krige blev startet i konteksten af krigen mod terror af Bush-regeringen i perioden efter 11. september, men Obama adskiller de to krige i sin første tale som officiel præsidentkandidat. Forskellen, som skabes, er, at Irak distraherede USA fra de rigtige trusler, som lå i Afghanistan, og som var en trussel mod USA's værdier. Dette gør Obama ved fra starten af at kontrastere krigene i Irak og Afghanistan gennem sproglige konstruktioner, hvor "Iraq [...] would distract us from the real threats we face." i modsætningen til "Afghanistan [...] more resources and more troops to finish the fight against the terrorists who actually attacked us on 9/11." Irak konstrueres hos Obama ikke som en del af konteksten af angrebet d. 11. september. Dette står i modsætning til Bush-regeringens fortælling om Irakkrigen. Rob Johnson påpeger sammenhængen mellem retfærdiggørelsen af krigen i Irak og angrebet d. 11. september i Bush regeringens retorik: "Yet, the repeated mention of Al-Qaeda, Osama bin Laden and Saddam Hussein in the same speeches seemed to link these distinct problems together."¹⁰⁹ Det tyder på, at Obamas fortælling ændrer opfattelsen af Irakkrigen i forhold til Bush-regeringens fortælling, når han i sin tale etablerer en forskel mellem Irak og Afghanistan. DiMaggio er enig i denne betragtning, og han citerer nogle af Bushs argumenter for invasionen af Irak:

¹⁰⁸ "August 28, 2008: Acceptance Speech at the Democratic National Convention." Barack Obama, konsulteret 6. april, 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/august-28-2008-acceptance-speech-democratic-national>.

¹⁰⁹ Rob Johnson, "Justifying the Iraq War and Managing the Media: A Comparative Historical Analysis", i *Justifying War: Propaganda, Politics and the Modern Age*, red. David Welch og Jo Fox. (London: Palgrave Macmillan, 2012), s. 348.

“Some citizens wonder, after 11 years of living with this problem [Iraqi WMDs], why do we need to confront it now? And there’s a reason. We’ve experienced the horror of September 11. We have seen that those who hate America are willing to crash airplanes into buildings full of innocent people. Our enemies would be no less willing, in fact, they would be eager, to use biological or chemical, or a nuclear weapon.”¹¹⁰

DiMaggio fremhæver sammenhængen hos Bush mellem angrebet d. 11. september og invasionen af Irak som en del af den samme diskurs. Som nævnt, så konstruerer Obama en forskel mellem de to krige i sin tale, som står i kontrast til Bushs fortælling, der konstruerede Irakkrigen som en del af krigen mod terror. Samtidig omtales Irakkrigen også direkte som ‘a misguided war’ i Obamas tale. Dette underbygger forskellen mellem de to krige i Obamas fortælling, hvor Irakkrigen omtales som en fejltagelse og som stående uden for fortællingen om 11. september og krigen i Afghanistan, som i Obamas tale stadig fremstår relevant og retfærdig. Dette uddybes yderligere i samme tale, hvor Obama trækker myten om the Millennial Nation ind i relation til krigen mod Irak:

“You don't defeat a terrorist network that operates in eighty countries by occupying Iraq. [...]. The Bush-McCain foreign policy has squandered the legacy that generations of Americans—Democrats and Republicans—have built, and we are here to restore that legacy. As Commander-in-Chief, I will never hesitate to defend this nation, [...]. I will end this war in Iraq responsibly, and finish the fight against al Qaeda and the Taliban in Afghanistan. [...], so that America is once again that last, best hope for all who are called to the cause of freedom, who long for lives of peace, and who yearn for a better future.”¹¹¹

Obama anvender myten om the Millennial Nation, der har positive konnotationer i henhold til forestillingerne om, at USA står for idealerne om frihed og demokrati ”that would eventually bless the people of the earth.”¹¹² Han refererer dermed indirekte også til 2. Verdenskrig og den kolde krig, hvor disse idealer sejrede. Dette står på den måde i talen i kontrast til Irakkrigen, som repræsenteres ved, at den har været med til at ødelægge denne arv, som USA har stået for udenrigspolitisk siden 2. Verdenskrig. Irakkrigen falder derfor ikke inden for de samme idealer,

¹¹⁰ DiMaggio, *Selling War*, s. 62.

¹¹¹ “Acceptance Speech.”

¹¹² Hughes, *Myths*, s. 7.

og krigen skal afsluttes ansvarligt, mens krigen i Afghanistan har en anden rolle. Krigen mod terror står som retfærdig repræsenteret ved kampen mod Al Qaeda og Taliban, der udgør en trussel mod USA, hvorimod Irakkrigen hos Obama konstrueres som værende uden for denne kontekst mere som en anomali i forhold til myten. I modsætningen til Irak, så repræsenterer krigen i Afghanistan i Obamas tale de samme værdier, som ligger i the Millennial Nation myten: “America is once again that last, best hope for all who are called to the cause of freedom, who long for lives of peace, and who yearn for a better future.” Obama påpeger også, at krigen i Irak ikke falder ind under denne myte, da, “The Bush-McCain foreign policy has squandered the legacy that generations of Americans—Democrats and Republicans—have built [...]” Obama refererer til Irakkrigen i kontrast til den arv, som USA har opbygget gennem generationer. I Bush regeringens fortælling lå Irakkrigen i naturlig forlængelse af the Millennial Nation myten i forhold til tidligere krige som 2. Verdenskrigs og den kolde krig, som Noon påpeger:

“By casting September 11, 2001, not merely as a national trauma but also as a moment in which the character of the World War II generation was transmitted to its successors, Bush has emphasized those aspects of wartime memory that emphasize historical continuity and national unity.”¹¹³

Bush konstruerede i perioden efter 11. september en fortælling, hvor den amerikanske udenrigspolitik var i tråd med erindringen om 2. Verdenskrig i amerikansk kultur. 2. Verdenskrig har en speciel rolle i amerikansk kultur, da den er indbegrebet af den gode krig.¹¹⁴ Det betyder, at erindringen af 2. Verdenskrig står som symbolet på myten om amerikansk exceptionalisme og herunder the Millennial Nation. Dette skal selvfølgelig ses i lyset af, at Obama forsøger at skabe afstand fra sin politiske modstander i forhold til præsidentvalget, men ikke desto mindre er han stadig i gang med at konstruere en fortælling. Bush-regeringens fortælling, som hidtil har været den dominerende, forsvinder formentligt ikke, men den kan ikke længere siges at være officiel og bliver måske mere perifer, da Obama har magten til kulturelt at definere erindringen af Irakkrigen gennem sine taler til nationen i kraft af sin position som ’president elect’ i 2008 og endegyldigt som præsident i januar 2009.¹¹⁵ På den måde er Obamas fortælling, at Irak ikke repræsenterer ”historical continuity”, som den gjorde i Bush regeringens fortælling.

¹¹³ Noon, “*Analogy*”, s. 358.

¹¹⁴ Robert J. McMahon, “Contested Memory: The Vietnam War and American Society, 1975-2001”, *Diplomatic History* 26 (2002): 177-178.

¹¹⁵ Bodnar, *Remaking*, s. 16.

Selvom Obama i begyndelsen af hans præsidentkandidatur konstruerede Irak som en anomali i forhold til amerikansk historie og myten om USA's selvopfattelse, så er opfattelsen af Amerikansk exceptionalisme stadig en del af Obamas fortælling. Som det fremgår i de følgende taler, er det blot Irak, som ikke falder ind under denne myte. På valgaftenen i november 2008, hvor Obama besejrede McCain, fremsatte Obama følgende reference til USA's rolle i verden fremadrettet med ham som præsident:

“To those who would tear this world down—we will defeat you. To those who seek peace and security—we support you. And to all those who have wondered if America's beacon still burns as bright—tonight we proved once more that the true strength of our nation comes not from the might of our arms or the scale of our wealth, but from the enduring power of our ideals: democracy, liberty, opportunity, and unyielding hope.”¹¹⁶

Denne udmelding er et udtryk for amerikansk exceptionalisme: Det er USA, der forsvarer idealerne om demokrati og frihed i verden. Selvom Obama i den første tale forholder sig mere eller mindre kritisk til Irakkrigen og den udenrigspolitik, som den repræsenterer, så er Obamas fortælling ikke en fortælling, der afviger fra myten om USA's rolle i verden. Den er stadig i høj grad til stede, som det fremgår i citatet. Det betyder også, på baggrund af Irakkrigens rolle i Obamas fortælling, at krigen mod terror og krigen i Afghanistan falder inden for denne myte, og at Irakkrigen som konsekvens ikke falder inden for denne myte. Irak repræsenterer mere en udenrigspolitisk fejltagelse fra den forrige regering: En anomali i forhold til forestillingen om USA's rolle i verden. Som det fremgår af myten om the Millennial Nation: “The millennium, therefore, would be a time when God's chosen people would liberate and enlighten all the people of the earth [...].”¹¹⁷ Det betyder, at Obamas fortælling ikke dekonstruerer myten om amerikansk exceptionalisme. Obama anvender i stedet myten i sin fortælling på samme måde, som Bush gjorde. Begge fortællinger konstrueres derfor som en del af myten, hvilket peger på, at Obama ikke ændrer sig fra kernen i Bushs fortælling. Dette underbygges af den tale, som Obama holdt foran kongressen i 2009, kort efter han var blevet svoret ind som præsident i 2009.

“Along with our outstanding national security team, I'm now carefully reviewing our policies in both wars, and I will soon announce a way forward in Iraq that leaves Iraq to

¹¹⁶ “November 4, 2008: Remarks on Election Night.” Barack Obama, konsulteret 6. april, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/november-4-2008-remarks-election-night>.

¹¹⁷ Hughes, *Myths*, s. 122.

its people and responsibly ends this war. And with our friends and allies, we will forge a new and comprehensive strategy for Afghanistan and Pakistan to defeat Al Qaida and combat extremism, because I will not allow terrorists to plot against the American people from safe havens halfway around the world. We will not allow it.”¹¹⁸

Irak skal afsluttes på en ordentlig måde, mens Afghanistan skal bekæmpe ekstremisme, fordi det netop udgør en trussel for den amerikanske befolkning, hvilket indirekte indikerer, at Irak ikke spiller den samme rolle som Afghanistan. Ekstremismen, som truer USA's sikkerhed og måde at leve på, forbindes kun med Afghanistan. Obama pointerer også senere i samme tale, at USA stadig er nødvendig som repræsentant for de værdier, som repræsenterer den vestlige verden i selvforståelsen: “For we know that America cannot meet the threats of this century alone, but the world cannot meet them without America.”¹¹⁹ Det er stadig myten om USA som forkæmperen for demokrati og frihed, der er gældende i den fortælling, som Obama konstruerer i begyndelsen af sin periode som præsident.

I en anden tale fra 2009 fremhæver Obama endnu engang Irakkrigen og krigen i Afghanistan på to forskellige måder, hvilket også peger på, at de i Obamas fortælling har forskellige betydninger. I starten af talen refererer han til krigen i Afghanistan og den bagvedliggende retfærdiggørelse af krigen:

“The situation in Afghanistan demonstrates America's goals and our need to work together. Over 7 years ago, the United States pursued Al Qaida and the Taliban with broad international support. We did not go by choice; we went because of necessity.”¹²⁰

Krigen i Afghanistan repræsenterer en nødvendig krig og en retfærdig krig. Det kommer til udtryk ved Obamas pointering af grundlaget for invasionen af Afghanistan, “We did not go by choice; we went because of necessity.” Det giver en god forståelse for den forskel, som Obama konstruerer mellem Irak og Afghanistan. En af de myter, som Hughes fremhæver som centrale i den amerikanske selvopfattelse af american exceptionalism, er myten om the Innocent Nation. Denne myte udtrykker en grundlæggende selvopfattelse hos de fleste amerikanerne om “[...] the ultimate meaning of their nation: America stood for good against evil, right against wrong, democracy against tyranny, and virtue against vice.”¹²¹ I den henseende er USA grundlæggende

¹¹⁸ “February 24, 2009: Address Before a Joint Session of Congress” Barack Obama, konsulteret 6. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/february-24-2009-address-joint-session-congress>.

¹¹⁹ “Address Before a Joint Session of Congress”

¹²⁰ “June 4, 2009: Address at Cairo University”, Barack Obama, konsulteret 6. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/june-4-2009-address-cairo-university>.

¹²¹ Hughes, *Myths*, s. 153.

uskyldig: "[...] because they faced great evil, they themselves were altogether righteous in both intent and behavior and therefore innocent in the world."¹²² Fortællingen om USA som en uskyldig nation i relation til krigen i Afghanistan og krigen mod terror var også en del af Bush regeringens fortælling. Esch peger på, at Bush regeringen også fremhævede USA som offeret.¹²³ Der er ikke noget interessant ved det, at Obama også konstruerer angrebet d. 11. september som en katastrofe og USA som uskyldig i denne sammenhæng på samme måde som Bushs regeringens fortælling, da d. 11. september repræsenterer et trauma i amerikansk historie og kultur. Det interessante opstår, når man ser nærmere på den forskel, som Obama skaber mellem Irak og Afghanistan i relation til traumat: Her ligger Afghanistan i naturlig forlængelse, hvorimod Irak er en anomali. Måden Obama konstruerer Afghanistan som en del af myten om the Innocent Nation betyder, at måden, han konstruerer Irakkrigen på, står i modsætning til dette. Dette ses i måden, Obama refererer til Irakkrigen på, som er en markant anden måde i lighed med den forskel, som han også har konstrueret i sine tidligere taler:

"Let me also address the issue of Iraq. Unlike Afghanistan, Iraq was a war of choice that provoked strong differences in my country and around the world. Although I believe that the Iraqi people are ultimately better off without the tyranny of Saddam Hussein, I also believe that events in Iraq have reminded America of the need to use diplomacy and build international consensus to resolve our problems whenever possible."¹²⁴

Han siger på den ene side, at Afghanistan var en nødvendighed, mens Irak var et valg. Han siger dermed også direkte, at Irak kunne være undgået. Selvom Irak er blevet befriet fra Saddam Hussein, så er der en tydelig forskel mellem krigen i Afghanistan og Irak i Obamas fortælling. I modsætningen til Afghanistan tidligere i samme tale, så placerer Obama heller ikke Irakkrigen som hørende under myten om the Innocent Nation.

I en tale senere samme år vedrørende den amerikanske strategi i forhold til Pakistan og Afghanistan i 2009 fremhæver Obama også nogle interessante argumenter i forhold til krigen i Afghanistan, som igen står i stærk kontrast til måden han taler om Irakkrigen på. Dette skyldes især uddybelsen af begrundelsen for at udkæmpe en krig i Afghanistan mod terroristerne:

¹²² Ibid., s. 8.

¹²³ Esch, "Legitimizing", 373-374.

¹²⁴ "Address at Cairo University".

“To address these important issues, it's important to recall why America and our allies were compelled to fight a war in Afghanistan in the first place. We did not ask for this fight. On September 11, 2001, 19 men hijacked four airplanes and used them to murder nearly 3,000 people [...]. America, our allies and the world were acting as one to destroy al Qaeda's terrorist network [...]. Within a matter of months, al Qaeda was scattered and many of its operatives were killed. The Taliban was driven from power and pushed back on its heels.”¹²⁵

Afghanistan fremstår som en retfærdig krig på grund af den omfattende retfærdiggørelse af krigen, som Obama redegør for i talen. I forhold til den erindring, som Obama konstruerer gennem sine taler, så var krigen i Afghanistan retfærdig og inden for de idealer som krigen mod terror byggede og bygger på. Samtidig konstrueres fjenden i fortællingen som Al Qaeda og Taliban, som blev besejret af USA. På den måde er krigen i Afghanistan en succes og en retfærdig respons på angrebet på USA's idealer, og den stemmer dermed overens med myterne om den amerikanske selvforståelse. Hver gang han taler om Afghanistan, så uddyber han retfærdigheden, men når han taler om Irak, springer han hen over retfærdiggørelsen af krigen. Dette underbygges yderligere af følgende citat fra samme tale:

“Then, in early 2003, the decision was made to wage a second war, in Iraq. The wrenching debate over the Iraq war is well-known and need not be repeated here. It's enough to say that for the next six years, the Iraq war drew the dominant share of our troops, our resources, our diplomacy, and our national attention -- and that the decision to go into Iraq caused substantial rifts between America and much of the world.”¹²⁶

Det er netop i forskellen mellem krigene i Irak og Afghanistan, som begge oprindeligt i Bush-regeringens fortælling var en del af den retfærdige og nødvendige krig mod terror, at Obamas fortælling træder tydeligt frem: Han skaber en fortælling, der tydeligt opdeler Irak og Afghanistan. Hvorimod Afghanistan blev repræsenteret ved følgende betegnelser, ‘Under the banner of this domestic unity and international legitimacy’, blev Irak repræsenteret ved følgende beskrivelse ‘the Iraq war drew the dominant share of our troops, our resources, our diplomacy, and our national attention’. Afghanistan er i Obamas fortælling dermed et udtryk for national enighed og international legitimitet, hvorimod Irak fjernede fokus, tropper og ressourcer fra den kamp, som var

¹²⁵ “December 1, 2009: Speech on Strategy in Afghanistan and Pakistan”, Barack Obama, konsulteret 6. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/december-1-2009-speech-strategy-afghanistan-and-pakistan>.

¹²⁶ “Speech on Strategy in Afghanistan and Pakistan.”

betydningsfuld. Samtidig er det også det, han ikke fortæller, der er interessant i denne tale og i de andre taler, som forholder sig til Irakkrigen. Det står i kontrast til det, han siger om Afghanistan i sine taler. Det er dog vigtigt at forstå, at Obama som præsident også har et ansvar over sine tropper. Som præsident kan han ikke bare udtale sig negativt om en stor del af sine tropper, da stoltheden og respekten for at tjene sit land som soldat sidder dybt i den amerikanske bevidsthed.¹²⁷ I stedet udelader han at tale om retfærdigheden af krigen i modsætning til måden, han omtaler krigen i Afghanistan på. Det er altså i stedet også udeladelsen, der konstruerer krigen som en modsætning til de grunde, som invasionen af Afghanistan byggede på. Senere i samme tale sammenligner Obama krigene i Afghanistan og Vietnam på en måde, som skaber modsætninger mellem de to krige, hvilket betyder, at krigen i Afghanistan fremstår som en retfærdig krig i modsætningen til Vietnam-krigen, som har en grundlæggende negativ betydning i amerikansk kultur:

“Unlike Vietnam, we are joined by a broad coalition of 43 nations that recognizes the legitimacy of our action. [...]. And most importantly, unlike Vietnam, the American people were viciously attacked from Afghanistan, and remain a target for those same extremists who are plotting along its border.”¹²⁸

Selvom Obama ikke omtaler krigen i Irak, så fremgår det, at Afghanistan og Vietnam på ingen måder er usammenlignelige. Dette er igen med til at skabe en forskel mellem Afghanistan og Irak, da Afghanistan fremstår som den retfærdige krig underbygget af, at krigen støttes af en international koalition, og at USA blev angrebet. I de tidligere taler, har Obama præsenteret sine idéer om at trække soldater ud af Irak for at lægge mere pres på den egentlige trussel for USA i Afghanistan. På den måde fremstår Irak også indirekte i modsætning til krigen i Afghanistan. McMahon mener, at Vietnam-krigen i amerikansk kultur repræsenterer, “[...] the antithetical status of the ‘bad war’, [...]”.¹²⁹ Så når Obama fremhæver, at krigen i Afghanistan ikke har samme karakter som krigen i Vietnam, så betyder det, at Afghanistan ikke har de samme negative konnotationer, som associeres med krigen i Vietnam. Irak minder på den måde mere om Vietnam, fordi han er villig til at trække styrker ud af en mislykket krig for at afgøre krigen i Afghanistan. Dermed er Irak ikke retfærdig på samme måde som krigen i Afghanistan. Obama fremhæver dette ved at referere til myten om USA’s rolle i verden: “Now, let me be clear: None of this will be easy. The struggle against violent extremism

¹²⁷ Michael Gambone, *The Greatest Generation Comes Home: The Veteran in American Society* (College Station: Texas A&M University Press, 2005), s. 3.

¹²⁸ “Speech on Strategy in Afghanistan and Pakistan.”

¹²⁹ McMahon, “Contested Memory”, 177.

will not be finished quickly, and it extends well beyond Afghanistan and Pakistan. It will be an enduring test of our free society, and our leadership in the world.”¹³⁰ Han sammenligner direkte ekstremismen og krigen i Afghanistan med kampen for et frit samfund, som er en del af selvopfattelsen af de amerikanske værdier, og han nævner ikke Irak i samme ombæring. Troen på amerikansk exceptionisme er altså stadig tilstede i fortællingen om krigen mod terror. Et andet interessant element i talen er Obamas afslutning, hvor han omtaler USA's historie i forhold til USA's kommende strategi i Afghanistan og Pakistan:

“Since the days of Franklin Roosevelt, and the service and sacrifice of our grandparents and great-grandparents, our country has borne a special burden in global affairs. [...]. As a country, we're not as young -- and perhaps not as innocent -- as we were when Roosevelt was President. Yet we are still heirs to a noble struggle for freedom. And now we must summon all of our might and moral suasion to meet the challenges of a new age.”¹³¹

I en tale, der handler om USA's strategi i Afghanistan og Pakistan, refererer han direkte til Vietnam som en modsætning til krigen i Afghanistan sammen med en reference til 2. Verdenskrig. Det betyder, at Afghanistan i Obamas fortælling fremstår som værende en del af amerikansk historie i forlængelse af 2. Verdenskrig og kampen for frihed og demokrati. Irak falder derfor uden for denne historiske udvikling på samme måde, som Vietnam falder uden for myten om USA's rolle i verden. Myten om USA's idealer om frihed og demokrati italesættes i høj grad i Obamas fortælling om krigen mod terror og herunder krigen i Afghanistan som en naturlig fortsættelse af denne fortælling, og Irakkrigen bliver i stedet repræsenteret som en anomali, der mere minder om Vietnam-krigen i fortællingen. Esch peger i forbindelse med Bush regeringens retfærdiggørelse af krigen mod terror på brugen af historiske hentydninger i talerne: “Historical allusions have also played an important role in rhetorical legitimization of the “War on Terror.” By alluding to World War II and the Cold War, the texts have recalled past victories with longer-established mythic significance in order to portray the present war as just and winnable.”¹³² Når Obama refererer til Roosevelt, så skaber det konnotationer om 2. Verdenskrig og kampen mod nazisterne og japanerne. Som Esch påpeger, så betyder det, at krigen i Afghanistan fremstår ”just and winnable”. Denne myte er altså stadig gældende i det amerikanske samfund, men Obama konstruerer også sin fortælling, så myten ikke forandrer sig. Gennem sine taler fremtræder der en fortælling, hvor USA stadig repræsenterer de elementer, som myten indeholder. I

¹³⁰ “Speech on Strategy in Afghanistan and Pakistan.”

¹³¹ “Speech on Strategy in Afghanistan and Pakistan.”

¹³² Esch, “Legitimizing”, 377.

stedet konstruerer Obama Irakkrigen værende uden for denne fortælling. Han gør dermed op med Bush-regeringens fortælling, hvor både Irak og Afghanistan lå inden for myten under den samlede betegnelse af kampen mod terror. På den måde afviger Obama ikke fra kernen i Bush-regeringens overordnede fortælling om krigen mod terror. Esch beskriver ligeledes brugen af amerikansk exceptionalisme hos Bush regeringen:

“Recall that both World War II and the Cold War, when viewed through the lens of *American Exceptionalism*, are examples of America answering its calling to fight and triumph over evil. [...]. In addition to the World War II narrative, official rhetoric has compared terrorism to another historical “evil”: communism.”¹³³

I den henseende er Obamas fortælling om Afghanistan og krigen mod terror stadig en fortælling om ”America answering its calling to fight and triumph over evil” i henhold til myten om amerikansk exceptionalisme.

I sin State of the Union Address i 2010 genkaldte Obama de amerikanske myter, og som i de forrige taler under sin præsidentperiode er det et udtryk for, at USA stadig skal spille en aktiv rolle udenrigspolitisk: “As we have for over 60 years, America takes these actions because our destiny is connected to those beyond our shores. But we also do it because it is right. [...]. For America must always stand on the side of freedom and human dignity— always.”¹³⁴ I løbet af sine tale genkalder Obama løbende de amerikanske myter, hvilket understreger, at myten er en del af Obamas fortælling. Det er dog også et tegn på, at Irakkrigen er anderledes, som det også kom til udtryk i Obamas tale i forbindelse med afslutningen på kamphandlingerne i Irak i 2010, hvor det eneste positive i forhold til Irakkrigen er soldaternes indsats: “The Americans who have served in Iraq completed every mission they were given. They defeated a regime that had terrorized its people.”¹³⁵ Det er en tale, der direkte handler om afslutningen på kamphandlinger i Irak, så det vil ikke give mening for ham at sige direkte, at krigen var en fejltagelse, fordi veteranerne fra krigen er en del af befolkningen og en gruppe man i amerikansk kultur altid støtter og har respekt for. Men i konteksten af den tidligere tale om strategien i Afghanistan giver det mening: Det gamle styre i Irak terroriserede sin befolkning, så selvom Irak måske er en sejr for en demokratisk fremgang i landet, så sættes det ikke i så skarp relation til myten

¹³³ Esch, “Legitimizing”, 379.

¹³⁴ “January 27, 2010: 2010 State of the Union Address”, Barack Obama, konsulteret 8. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/january-27-2010-2010-state-union-address>.

¹³⁵ “August 31, 2010: Address on the End of the Combat Mission in Iraq”, Barack Obama, konsulteret 8. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/august-31-2010-address-end-combat-mission-iraq>.

om amerikansk exceptionalisme. Disse citater siger måske heller ikke så meget om Irakkrigen i forhold til erindringen af krigen i Obamas fortælling, men det står i kontrast til måden, han taler om Afghanistan på senere i samme tale:

“And no challenge is more essential to our security than our fight against al Qaeda. [...]. But we must never lose sight of what’s at stake. As we speak, al Qaeda continues to plot against us, and its leadership remains anchored in the border regions of Afghanistan and Pakistan. We will disrupt, dismantle and defeat al Qaeda, while preventing Afghanistan from again serving as a base for terrorists. And because of our drawdown in Iraq, we are now able to apply the resources necessary to go on offense.”¹³⁶

Det handler om Afghanistan og USA’s sikkerhed herunder forstået de amerikanske værdier. Hans fortælling er gentagende gange bygget op om, at krigen i Afghanistan blev indledt retfærdigt, og at USA’s frihed er på spil i denne krig. Den er omvendt ikke på spil på samme måde i Irak. Det er også interessant, at Obama i en tale, der som udgangspunkt handler om afslutningen på kamphandlinger i Irak, begynder at tale om, hvad det betyder for krigen i Afghanistan i stedet for at fokusere på de positive effekter af Irakkrigen. Når han taler om de negative effekter af krigen, som han ellers løbende har hentydet til, så er det formentlig, fordi Obama i sin fortælling ønsker at lægge afstand til den. Dette skyldes, at Obama beskriver, at det er på grund af nedtoningen af Irakkrigen, at man kan fokusere på det mål, der har betydning for USA’s sikkerhed, nemlig krigen i Afghanistan. I samme ombæring refererer Obama igen til USA’s rolle i verden: “As the leader of the free world, America will do more than just defeat on the battlefield those who offer hatred and destruction -- we will also lead among those who are willing to work together to expand freedom and opportunity for all people.”¹³⁷ Den dominerende erindring om krigen hos Obama er stadig, at den var en fejl og ikke havde nogen betydelige effekter for USA. Det er det samme mønster, der er fremtrædende i Obamas State of the Union Address fra 2011:

“Look to Iraq, where nearly 100,000 of our brave men and women have left with Iraq their heads held high. American combat patrols have ended, violence is down, and a new government has been formed. [...]. America’s commitment has been kept. The Iraq war is coming to an end. Of course, as we speak, al Qaeda and their affiliates continue to plan attacks against us. Thanks to our intelligence and law enforcement professionals, we’re

¹³⁶ “Address on the End of the Combat Mission in Iraq.”

¹³⁷ “Address on the End of the Combat Mission in Iraq.”

disrupting plots and securing our cities and skies. [...]. We've also taken the fight to al Qaeda and their allies abroad. In Afghanistan, our troops have taken Taliban strongholds and trained Afghan security forces. [...]. Their leaders and operatives are being removed from the battlefield. Their safe havens are shrinking. And we've sent a message from the Afghan border to the Arabian Peninsula to all parts of the globe: We will not relent, we will not waver, and we will defeat you.”¹³⁸

Obama siger, at krigen i Irak har hjulpet, men det har ikke direkte hjulpet på de værdier, som de gik i krig på, nemlig at holde USA sikker i konteksten af krigen mod terror. Irakkrigen er i stedet i Obamas fortælling begyndt at handle om, at USA har skabt mulighederne for demokrati i landet. Obama bruger mere tid på, hvor meget krigen i Afghanistan har hjulpet, og de argumenter, han anvender til dette, placerer Afghanistan i relation til krigen mod terror og de værdier, som den bygger på. Fortællingen er altså, at Irakkrigen måske har været en moderat succes i den henseende, at den har fjernet en diktator, og at den irakiske befolkning nu har muligheden for at skabe noget nyt. Fortællingen konstrueres dog sådan, at Irakkrigen ikke skal forstås i sammenhæng med krigen mod terror. Til gengæld har krigen mod terror og herunder krigen i Afghanistan været en sejr, som det ses ved Obamas beskrivelse af de sejre, som USA har opnået i relation til Afghanistan, såsom at have besejret deres tilholdssteder og fjernet deres ledere. Idealerne man gik i krig på i Afghanistan gælder stadig i den officielle fortælling. Det underbygger mere, at krigen i Irak ikke falder ind under de idealer i den erindring, der konstrueres hos Obama.

Dette mønster er gennemgående i Obamas taler, og i en tale fra 2011 om amerikansk diplomati i Mellemøsten og Nordafrika italesætter Obama igen forskellen mellem Irakkrigen og krigen i Afghanistan på samme måde som i de tidligere taler, hvor succes forbindes med Afghanistan, og Irak blot omtales som afsluttet:

“After years of war in Iraq, we've removed 100,000 American troops and ended our combat mission there. In Afghanistan, we've broken the Taliban's momentum, and this July we will begin to bring our troops home and continue a transition to Afghan lead. And

¹³⁸ January 25, 2011: 2011 State of the Union Address”, Barack Obama, konsulteret 10. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/january-25-2011-2011-state-union-address>.

after years of war against al Qaeda and its affiliates, we have dealt al Qaeda a huge blow by killing its leader, Osama bin Laden.”¹³⁹

Som det fremgår, så har krigen i Afghanistan stoppet Talibans momentum og Al Qaedas leder, Osama bin Laden, er død. Det ligger underforstået i talen, at det har gjort USA og verden mere sikkert ved at stoppe de anti-demokratiske tendenser og trusler, som de repræsenterer. Der konstrueres en markant forskel mellem de to krige. På den ene side er krigen i Afghanistan retfærdig og en succes, og på den anden side er Irakkrigen om ikke direkte en fiasko i Obamas fortælling, så er krigen et udtryk for en fejltagelse og afvigelse fra nogle principper, der fjernede fokus fra krigen i Afghanistan, som repræsenterer de principper, der ligger i selvopfattelsen af amerikansk udenrigspolitik i USA. Så grundlæggende er den fortælling, som der tegner sig i Obamas taler, at afslutningen på krigen i Irak gjorde det muligt at 'sejre' i krigen mod terror. Denne argumentation går igen i Obamas resterende taler i 2011, der understreger, hvilken fortælling Obama skaber om Irakkrigen i relation til myten om USA's rolle i verden.

I sin State of the Union tale fra 2012 fremhæves afslutningen på Irakkrigen også: “Ending the Iraq war has allowed us to strike decisive blows against our enemies.”¹⁴⁰ Det er afslutningen på Irakkrigen, der har gjort det muligt for USA 'to strike decisive blows against our enemies', hvilket skaber den repræsentation, at Irak var en forstyrrelse i forhold til myterne om the Millennial Nation og the Innocent Nation. I Obamas fortælling om Irak var USA ikke repræsentant for en retfærdig kamp mod ondskab og dermed ikke en uskyldig nation. Obama fremhæver løbende, hvordan Irak var et valg, og selvom Saddam Hussein fremstilles som ond i Obamas taler, så bliver det aldrig et udtryk for, at det hører under myten om the Innocent Nation på samme måde som Afghanistan, hvor Obama lægger vægt på USA's uskyldighed. Ligeledes konstruerer Obama også sin fortælling om Irak uden for myten om the Millennial Nation ved at flytte fokus fra Irak til de resultater, som USA har opnået gennem krigen i Afghanistan og stort set udelade at tale om positive resultater fra Irakkrigen. Mønstret fortsætter på samme måde gennem Obamas taler i 2012. Så Obamas erindring om Irakkrigen, under det udenrigspolitiske fokus at trække soldaterne ud af krigene i Irak og Afghanistan, er en fortælling om, at USA har sejret i Afghanistan, og omvendt, at Irak var en anomali i forhold til de værdier, der er indeholdt i amerikansk exceptionisme.

¹³⁹ May 19, 2011: Speech on American Diplomacy in the Middle East and North Africa”, Barack Obama, konsulteret 10. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/may-19-2011-speech-american-diplomacy-middle-east-and-north>.

¹⁴⁰ January 24, 2012: 2012 State of the Union Address”, Barack Obama, konsulteret 10. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/january-24-2012-2012-state-union-address>.

Det Arabiske Forår

I de efterfølgende taler i perioden 2013 til 2017 fylder krigene i Irak og Afghanistan mindre, og de forsvinder stort set ud af talerne. Det skyldes formentligt, at krigene er mere eller mindre afsluttet, og samtidig repræsenterer følgerne af det arabiske forår en række nye udenrigspolitiske problematikker og situationer for USA i Mellemøsten.¹⁴¹ Obama fortsætter dog med at italesætte myten om USA's rolle i verden i en tale til nationen om situationen i Syrien i 2013:

“My fellow Americans, for nearly seven decades, the United States has been the anchor of global security. This has meant doing more than forging international agreements -- it has meant enforcing them. The burdens of leadership are often heavy, but the world is a better place because we have borne them.”¹⁴²

Det samme gør sig gældende i Obamas State of the Union Address fra 2014, hvor han også italesætter myten i forhold til de fleste af de elementer, som Hughes argumenterer for:

“Our freedom, our democracy, has never been easy. Sometimes we stumble; we make mistakes; we get frustrated or discouraged. But for more than two hundred years, we have put those things aside and placed our collective shoulder to the wheel of progress – to create and build and expand the possibilities of individual achievement; to free other nations from tyranny and fear [...].”¹⁴³

Amerikansk exceptionalisme er stadig gældende i Obamas fortælling, og han italesætter det ofte, når det handler om udenrigspolitik i denne periode. Næste gang Obama specifikt omtaler konsekvenserne af krigene i Irak og Afghanistan er i sin State of the Union Address fra 2015:

“Tonight, for the first time since 9/11, our combat mission in Afghanistan is over. Six years ago, nearly 180,000 American troops served in Iraq and Afghanistan. Today, fewer than 15,000 remain. And we salute the courage and sacrifice of every man and woman in

¹⁴¹ Colin Dueck, *The Obama Doctrine: American Grand Strategy Today* (New York: Oxford University Press, 2015), s. 75-76.

¹⁴² “September 10, 2013: Address to the Nation on Syria”, Barack Obama, konsulteret 12. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/september-10-2013-address-nation-syria>.

¹⁴³ “January 28, 2014: 2014 State of the Union Address”, Barack Obama, konsulteret 12. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/january-28-2014-2014-state-union-address>.

this 9/11 Generation who has served to keep us safe. We are humbled and grateful for your service.”¹⁴⁴

Dette kunne tages som udtryk for, at erindringen om Irakkrigen har forandret sig en smule i Obamas fortælling, men det er nok mere et spørgsmål om at ære veteranerne fra krigen. Det viser, at Obama lægger vægt på at ære veteranerne og ikke refererer specifikt til krigen, hvilket skaber en forskel mellem krigen og de amerikanske soldater, som han også gjorde i en række tidligere taler.

I sin State of the Union Address fra 2016 er sidste gang Obama omtaler konsekvenserne af Irakkrigen:

“We also can’t try to take over and rebuild every country that falls into crisis, even if it’s done with the best of intentions. That’s not leadership; that’s a recipe for quagmire, spilling American blood and treasure that ultimately will weaken us. It’s the lesson of Vietnam; it’s the lesson of Iraq -- and we should have learned it by now.”¹⁴⁵

Amerikansk udenrigspolitik har forandret sig fra en konflikt, hvor USA var tilstede militært til en konflikt i Mellemøsten, hvor USA forsøgte at undgå intervention. Citatet skal derfor læses i konteksten af det arabiske forår i forhold til, om USA skal blande sig i de konflikter, som er udsprunget af dette. Det repræsenterer et nyt udenrigspolitisk fokus. Det interessante i denne sammenhæng er derfor, at Irakkrigen sammenlignes med Vietnamkrigen. Dette kan betyde, at Obamas fortælling om Irakkrigen i relation til krigen mod terror og krigen i Afghanistan har konstrueret Irak med de samme negative konnotationer, som eksisterer i relation til Vietnamkrigen i amerikansk erindring. Men Obama nævner ikke Afghanistan eller krigen mod terror, hvilket indikerer, at Obama ønsker at tegne en mindre interventionistisk udenrigspolitik end Bush, selvom den underliggende forståelse stadig er, at det er USA, der skal udbrede demokrati og frihed til verden: midlet er blot en anden udenrigspolitik.

På baggrund af ovenstående analyse af Obamas taler til nationen i perioden 2008 til 2017, tegner der sig et mønster i Obamas fortælling om Irakkrigen i konteksten af krigen mod terror. Myten om amerikansk exceptionisme og herunder 2. Verdenskrig og den kolde krig var en central del af Bush-regeringens fortælling om Irakkrigen, hvor krigen lå i forlængelse af amerikansk historie i henhold til myten. I Obamas fortælling konstrueres Irakkrigen ikke som en forlængelse af amerikansk

¹⁴⁴ “January 20, 2015: 2015 State of the Union Address”, Barack Obama, konsulteret 12. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/january-20-2015-2015-state-union-address>.

¹⁴⁵ “January 12, 2016: 2016 State of the Union Address”, Barack Obama, konsulteret 12. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/january-12-2016-2016-state-union-address>.

exceptionalisme. Krigen fremstår i stedet som en anomali i forhold til myten. Omvendt er krigen mod terror og krigen i Afghanistan stadig en del af amerikansk exceptionalisme i Obamas fortælling som en naturlig forlængelse af erindringen om 2. Verdenskrig og den kolde krig. Erindringen af Irakkrigen i den officielle fortælling under Obama er derfor et udtryk for, at erindringen af Irakkrigen måske fremadrettet minder om erindringen af Vietnamkrigen i amerikansk kultur. Samtidig skaber Obama også en forskel mellem de amerikanske soldater og krigen, hvilket skaber en forskel mellem soldaternes motiv og krigens karakter. I forhold til talernes kontekst var Obamas overordnede udenrigspolitiske profil i perioden samarbejde og nedskæringer internationalt for at kunne fokusere på indenrigspolitikken.¹⁴⁶ Det kom til udtryk gennem Obamas fokus på at nedgradere amerikanernes indsats i Irak og indenfor en kort tidshorisont at trække USA ud af krigene i Irak og Afghanistan. Samtidig var det arabiske forår udtryk for en mere samarbejdende udenrigspolitik, der forsøgte at løse konflikter med mere diplomati og uden indsættelse af amerikansk militær. Det var i modsætning til Bush-regeringens udenrigspolitik, som havde en mere interventionistisk karakter. Obamas taler i perioden reflekterer derfor også en udenrigspolitisk profil, der forsøgte at tegne et billede af USA som nation i modsætning til Bush-regeringens udenrigspolitik. Obamas taler ændrede sig derfor heller ikke markant mellem strategien om at nedgradere krigene i Afghanistan og Irak og det arabiske forår. Da Irakkrigen er afsluttet, forsvinder den mere eller mindre ud af talerne, men myten forbliver en implicit del af talerne og Obamas opfattelse af USA's rolle i verden. Obama tegner stadig et billede af USA i henhold til myten om amerikansk exceptionalisme under det arabiske forår på samme måde som med krigene i Afghanistan blot med en mindre interventionistisk udenrigspolitisk. De to perioder adskiller sig derfor ikke fra hinanden i henhold til myten, og de adskiller sig kun fra Bush-regeringen i forhold til konstruktionen af Irakkrigen.

Den populærkulturelle fortælling

Det følgende afsnit vil analysere populærkulturen ud fra to film, som indrammer Obamas præsidentperiode: *Generation Kill* og *Sand Castle*, for at undersøge, hvilke repræsentationer de skaber i forhold til erindringen om Irakkrigen.

Generation Kill

I det følgende vil jeg analysere tv-serien *Generation Kill*, som er produceret i 2008 og omhandler invasionen af Irak i 2003. Jeg vil primært analysere serien som en samlet fortælling med fokus på, hvilke repræsentationer serien skaber i relation til erindringen af krigen i forhold til myten om

¹⁴⁶ Dueck, *Obama*, s. 101.

amerikansk exceptionalisme. Serien spænder over syv afsnit og har et stort persongalleri med en del gennemgående karakterer, så den følgende analyse vil anvende navne på enkelte karakterer, men ellers vil seriens karakterer blive refereret til under betegnelsen amerikanske soldater.

Serien begynder i Kuwait nogle få dage før invasionen af Irak i marts 2003 og følger den samme gruppe af soldater frem til invasionens afslutning i starten af april 2003. Serien rejser en række forskellige temaer, men dette speciales fokus med analysen af serien er repræsentationen af invasionen i forhold til myten om USA. Det betyder, at det gennemgående analysepunkt er de filmiske virkemidler og karakterernes dialog, som tilsammen danner en repræsentation af krigen i henhold til Rosenstones argument. I det første afsnit placerer serien karaktererne i det første møde med Irakiske soldater. Disse soldater er i gang med at overgive sig til amerikanerne, og det bliver fortalt, hvordan den irakiske hær er i opløsning, hvilket har ført til, at irakiske styrker overgiver sig til amerikanerne. Dette har givet et rum for de Saddam loyale grupper til at danne dødspatruljer, der henretter de soldater fra den irakiske hær, der overgiver sig. Alt dette fortæller serien i det første møde med de irakiske soldater, mens de er i færd at overgive sig. I sidste ende får amerikanerne dog en ordre om at sende de irakiske soldater tilbage ad vejen, hvor de kom fra, og dermed ikke tage imod deres overgivelse. Det ligger implicit, at disse soldater så formentligt vil støde på en dødspatrulje, som vil henrette dem for at være illoyale overfor Saddam. Til dette beskriver en af hovedkaraktererne hele situation som: "The Iraqis' first contact with the Americans. We fuck 'em."¹⁴⁷ Dette er de amerikanske soldaters første møde med Irakerne i serien, og omvendt også Irakernes første møde med de amerikanske soldater. Repræsentationen af, at amerikanerne fra starten begik en række fejl overfor irakerne, udvikler sig fra dette moment i serien og bliver et af de gennemgående temaer. Mit overordnede argument er, at serien konstruerer sin fortælling om Irakkrigen som en række fejltagelser, der leder frem til situationen i Irak i 2008, hvor serien er produceret. I mange af de scener, hvor gruppen har kontakt med irakerne og specielt civilbefolkningen, bliver der begået kontroversielle fejl. I episode tre har gruppen observeret et compound, hvor der kun befinder sig kvinder og børn. En af seriens hovedpersoner Brad forsøger at kommunikere dette til en anden gruppe amerikanere, som dukker op, men det lykkedes ikke, og amerikanerne smider en bombe over bygningerne. Kameravinklen er placeret bag Brad, og seeren får dermed hans synsvinkel på bombardementet, hvor børnene leger og kvinderne laver mad. Efter eksplosionen retter Brad sit ansigt

¹⁴⁷ David Simon et al. *Generation Kill: Get Some*. Mini-serie. Instrueret af Susanna White. 2008. New York: HBO, 2008. DVD. (1:01:14).

mod den gruppe som beordrede bombardementet. Brads ansigt viser tydeligt, at dette ikke er en sejr over fjenden, men i stedet er det et bebrejdende blik, som det ses på billede 1.

Billede 1¹⁴⁸

Kameravinklen og det skarpe fokus på Brads reaktion, samtidig med at baggrunden er sløret, viser dermed, at Brad retter skylden mod amerikanerne for ødelæggelserne og de civile drab fremfor mod irakerne selv og krigen. På den måde præsenterer filmen en bestemt information til seeren gennem brugen af klipning. Scene har vist et billede af børnene, der leger, og kvinderne, der laver mad og dermed etableret, at dette ikke er kombattanter. I næste klip smider amerikanerne en bombe, og de civile dør. I sidste klip præsenteres seeren for en klipning af scenen, der fjerner fokus fra bombardementet af de civile, og seeren skal i stedet fokusere på Brads ansigt, som er rettet bebrejdende mod amerikanerne selv, ved at scenen placerer ansigtet i fokus. Scenen fremstiller endnu en fejltagelse fra amerikanske side, og konstruktionen af det moment, hvor bomben har ødelagt byen, indikerer en skyld hos amerikanerne. I henhold til Rosenstone, så er dette et udtryk for den argumentation, som filmen præsenterer om den historiske begivenhed.¹⁴⁹ Filmen anvender klipning og fokus i denne scene til at præsentere en skyld hos amerikanerne ved at vise relationen mellem de civile og amerikanerne selv som dem, der dræber de civile og dermed skaber nogle konsekvenser, som problematiserer amerikanernes intervention i Irak. Samtidig præsenterer scenen også relationen internt mellem amerikanerne ved at klippe mellem de to grupper af amerikanske soldater. På den måde bliver bombningen af civilbefolkningen i scenen et element, der peger mod filmens argument om krigen. På den ene side er Brad og hans gruppe af amerikanske soldater, der observerer de civile og fastslår, at de ikke er kombattanter, og på den anden side ankommer den anden gruppe af

¹⁴⁸ David Simon et al. *Generation Kill: Screwby*. Mini-serie. Instrueret af Susanna White. 2008. New York: HBO, 2008. DVD. (8:26-9:40).

¹⁴⁹ Rosenstone, *Film*, s. 39.

amerikanske soldater og nedkalder bombardementet over de civile, fordi de ikke er blevet informeret om, at mortergrupperne, som har angrebet dem, ikke befinder sig i bygningerne. Det er vigtigt at pointere, at serien ikke præsenterer denne gruppe af amerikanere som iskolde mordere, men det er mere et udtryk for, at de mangler information og ikke forsøger at tilegne sig denne information, inden de angriber bygningerne. På den måde viser filmen, gennem brugen af klipning, amerikanernes fejltagelse ved bombardementet af de civile fra den ene gruppe af amerikanere og amerikanernes gode intentioner om at hjælpe og ikke dræbe ikke-kombattanter i krigen fra den anden gruppe. Denne konstruktion af en skyldighed hos amerikanerne er også til stede med et bestemt filmisk greb, som skaber en forestilling hos seeren i nogle få scener senere, hvor serien igen viser amerikanernes sammenstød med irakerne. På billede 2 ser nogle af hovedpersonerne på en anden bygning, som amerikanerne har bombet uden for skærmen.

Billede 2¹⁵⁰

Kameravinklen viser seeren bombardementet gennem kikkertsigtet på amerikanernes geværer, hvilket skaber en identifikation med karaktererne, og på den måde implicerer kameravinklen seerne i karakterernes situation. Samtidig beskriver karaktererne gennem dialogen den stigende usikkerhed hos seriens hovedkarakterer i forhold til krigens karakter, som den har udviklet sig indtil videre i serien: "It all feels so random, what we're doing. Running here, shooting. Running there, bombing. That might be a legit target burning over there, it might be a school, Pap. I hope it's legit. I hope this is good karma."¹⁵¹ De håber, at det er et legitimt mål, som de har bombet, men de ved det ikke, og i lighed med det ved seeren det ligeledes ikke, fordi vi kun får præsenteret soldaternes synsvinkel. Det bidrager med en usikkerhed, om måden krigen udkæmpes på fra amerikanernes side. Indtil videre har de fleste mål ikke været legitime, men som det var tilfældet med den tidligere bombning, så er

¹⁵⁰ Simon. *Screwby*. (22:55-23:11).

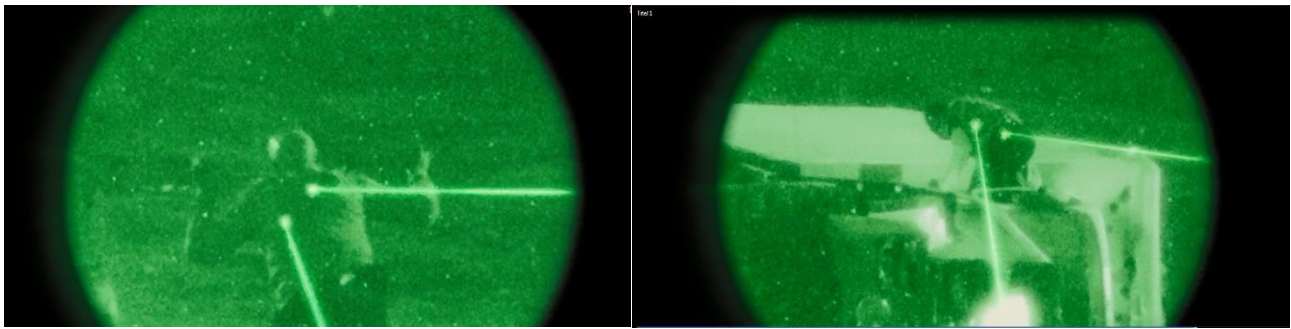
¹⁵¹ Ibid. (22:55-23:11).

usikkerheden et centralt element. I den forrige scene var Brad og hans gruppe klar over, at der kun befandt sig civile i bygningerne, mens den anden gruppe, der ankom og beordrede bombardementet, ikke nødvendigvis var klar over dette. Det, de italesætter i denne scene, er derfor også den usikkerhed, der ligger implicit i måden invasionen foregår på: de begår en række fejltagelser, selvom serien ikke fremstiller soldaterne, der begår dem, som ligeglade. Det er en vigtig pointe, fordi det skaber en kontrast mellem de meget kontroversielle fejl, der bliver begået, og de karakterer, som begår dem. Serien har to karakterer, som kan siges at falde inden for en stereotyp forestilling om amerikanske soldater, nemlig Captain America og Trombley. Disse to karakterer falder uden for fremstillingen af de andre karakterer og er ikke en del af det fællesskab, der dannes undervejs i serien. De bliver ikke påvirket af de fejl, de begår, og de repræsenterer i stedet en heroisk og psykotisk forestilling om krig. Trombley dræber på et tidspunkt i serien to irakiske drenge og deres kameler ved en forveksling med irakiske soldater. Han lader sig dog ikke påvirke af dette, og han fremsætter i stedet, at han ikke ønskede at dræbe uskyldige kameler. Han er med i krigen, fordi han ønsker at dræbe fjenden, og han angår ikke drabet på de to drenge, fordi han ser dem som en del af fjenden.¹⁵² Omvendt har de andre karakterer en markant anderledes reaktion, når de begår nogle fejl, der fører til dræbte civile. I en scene affyrer en af karaktererne nogle advarselsskud mod en modkørende civil bil, men han rammer i stedet føreren af bilen. Hans reaktion er helt anderledes end Trombleys, og han angår i stedet den alvorlige fejl.¹⁵³ Hvor Trombley ingen moralske skrupler har over at dræbe civilbefolkningen ved fejltagelser, så har de andre karakterer ikke noget ønske om dette, og serien præsenterer disse karakterer som angrende, når de ved fejl og uheld slår civile ihjel. Denne forskel betyder, at Trombley bliver en special karakter, som konstrueres på en måde, så han fremstår anderledes end hovedparten af karaktererne i serien.

I episode fire bevogter gruppen en vejspærring, og i den forbindelse viser serien igen nogle sammenstød med civilbefolkningen. En lastbil, som er på vej imod vejspærringen, stopper ikke ved advarselsskuddene fra de amerikanske soldater, og de ender med at beskyde lastbilen og dræbe personer i den. På billede 3 og 4 er kameravinklen den samme som på billede 2: man ser skuddene gennem kiggersigtet på geværet.

¹⁵² Ibid. (43:55-45:10).

¹⁵³ David Simon et al. *Generation Kill: A Burning Dog*. Mini-serie. Instrueret af Simon Cellan Jones. 2008. New York: HBO, 2008. DVD. (1:01:44-1:02:20).

Billede 3 og 4¹⁵⁴

Kameravinklen betyder, at seeren igen er en del af oplevelsen af civile tab. Det interessante i denne sammenhæng er også, at hverken soldaterne eller seeren ved om personerne i lastbilen havde onde intentioner overfor soldaterne. Det forbliver i det uvisse og underbygger denne usikkerhed, som serien skaber i relation til de kontroversielle sammenstød mellem amerikanerne og irakerne i invasionsfasen.¹⁵⁵ Denne usikkerhed bliver dog tilsidesat i næste scene, hvor der ikke er tvivl om fejltagelsen. Uden for billedet har en anden gruppe amerikanske soldater skudt efter en civil bil i en lignende situation, men denne gang viser serien seeren og soldaterne, hvem personerne i bilen er: en far og hans datter. Datteren er blevet dræbt af skuddene, og dermed er det klart for soldaterne og seeren, at det var en fejl fra amerikanernes side at beskyde bilen, selvom den ikke stoppede ved advarselsskuddene. På den måde skaber serien en kontrast mellem den usikkerhed, som soldaterne opererer under, og de fejltagelser, de begår, som det ses på billede 5, hvor soldaterne indser fejlen.

Billede 5¹⁵⁶

¹⁵⁴ David Simon et al. *Generation Kill: Combat Jack*. Mini-serie. Instrueret af Simon Cellan Jones. 2008. New York: HBO, 2008. DVD. (53:13-54:19).

¹⁵⁵ Stephen N. Lipkin, "Post 9/11 American Television Drama: 24 and *Generation Kill* as Melodrama", i *The 'War on Terror': Post-9/11 Television Drama, Docudrama and Documentary*, red. Stephen Lacey og Derek Paget (Cardiff: University of Wales Press), s. 61.

¹⁵⁶ Simon. *Combat Jack*. (55:48).

Scenen placerer den gennemskudte bil i centrum af billedet, og de amerikanske soldater rundt om bilen, som vidner til konsekvenserne af deres handling. I henhold til Sikov, så er denne ramme for seerens synsvinkel, hvor kammeret placeres så seeren får samme synsvinkel som de amerikanske soldater på samme måde, som hvis seeren selv stod ved bilen, et udtryk for en bestemt mening. På samme måde som en instruktør f.eks. kan anvende opsætningen af to scener med henholdsvis lys og mørke for at vise forskellen mellem friheden i naturen og begrænsningerne i samfundet,¹⁵⁷ så er denne scene et led i seriens gentagende brug af opsætning og kameravinkler som en placering af seeren på linje med de amerikanske soldater og dermed som vidne til de problematiske situationer, som går igen i serien. Rachel Fox ser denne form for point-of-view, der placerer seeren som vidne til soldaternes handlinger som, “[...] focalization where the viewer is witness to the direction of the focalizing soldiers’ look, which is aimed towards the bodies and burnt-out vehicles at the side of the road.”¹⁵⁸ Seriens konstruktion af point-of-view peger derfor på en bestemt vinkling, der retter seerens fokus på bestemte handlinger og konsekvenser. I scenen på billede 5 er seeren dermed også direkte vidne til situationen, og de amerikanske soldaters erkendelse af drabet på civile.

Episode fem starter i tråd med denne erkendelse, og episoden begynder med gruppen, som serien har fulgt, der ligger og observerer et compound, som også var tilfældet i episode to. En af karaktererne kommunikerer deres observationer over radioen til sin overordnede: ”We’ve had eyes on the village for over one hour now. There are seven woman and children, no adult males. No sign of the men who fired those mortars.”¹⁵⁹ Efter denne rapport om, at der kun befinder sig kvinder og børn i bygningerne, smider amerikanerne i næste scene en bombe over bygningerne. På billede 6 viser kameraet sekunderne inden, bomben bliver smidt, en af karaktererne, som har observeret bygningerne. Man ser, at han kigger gennem et kikkertsigte, og i næste scene, hvor bomben bliver smidt på billede 7 og 8, præsenterer kameravinklen hans synsvinkel. Det gør endnu engang seeren til en del af disse kontroversielle handlinger og fejltagelser.

¹⁵⁷ Ed Sikov, *Film Studies: An Introduction* (New York City: Colombia University Press, 2009), s. 53-54.

¹⁵⁸ Rachel Fox, “Capturing Iraq: Optical Focalization in Contemporary War Cinematography”, *Interventions* 20 (2018): 7.

¹⁵⁹ Simon. *A Burning Dog*. (1:24-1:39).

Billede 6¹⁶⁰Billede 7 og 8¹⁶¹

Hver gang de dræber civile, præsenterer kameravinklen seeren som observatør til disse handlinger. I forlængelse af det, så har dialogen, i momenterne inden bomben bliver smidt, berettet, at der kun befinder sig kvinder og børn i bygningerne. Det skaber en kontrast mellem amerikanernes hensigt og deres reelle handlinger. Det berettes, at de er blevet beskudt af mortere, og derfor observerer gruppen bygningerne og finder frem til, at de oprører, som affyrede mortergranaterne ikke længere befinder sig i området, da der kun befinder sig kvinder og børn. Disse informationer når dog ikke frem til dem, som anmoder om bombardementet, hvilket foregår uden for synsvinklen. Amerikanerne har egentligt fastslået, at det ikke er et mål, men det ender alligevel med en form for misforståelse, der resulterer i døde civile, selvom dette ikke var hensigten i henhold til dialogen. På dette tidspunkt i den fortælling om Irakkrigen, som *Generation Kill* fremsætter, er de amerikanske soldater også begyndt at italesætte krigen i relation til de fejltagelser, som er blevet begået indtil videre i krigen. Et eksempel på dette fremgår i en scene, hvor karaktererne uddeler noget af indholdet fra deres feltrationer til civilbefolkningen: "You think giving them some rice and a chocolate bar is gonna fix things?"¹⁶² Det fremgår, at karaktererne begynder at forstå, at tingene er ved at gå skævt på grund af deres handlinger i løbet af invasionen. Serien præsenterer på den måde de amerikanske soldater med en forståelse for de grove fejltagelser, som amerikanerne har begået i krigen ved seriens brug af scener, hvor de

¹⁶⁰ Ibid., (2:30-2:40).

¹⁶¹ Ibid., (2:30-2:40).

¹⁶² Ibid., (7:51).

amerikanske soldater er i kontakt med den irakiske civilbefolkning. Denne forståelse er interessant, fordi serien på den ene måde viser, hvordan amerikanerne dræber civile og på den anden måde samtidig viser, hvordan amerikanerne er klar over dette og udtrykker en modvilje overfor dette. Derfor er soldaterne, som serien følger, ikke tilfredse med måden, krigen har udviklet sig og blevet udkæmpet på. I en lignende scene sidder tre af hovedkaraktererne og taler om situationen tidligere i afsnittet, hvor amerikanerne bombede de civile: "This sure isn't Afghanistan. Any of us had been running our teams in that A-O,¹⁶³ we sure as shit wouldn't have dropped a bomb on that village like they did this morning. Gentlemen, to Afghanistan."¹⁶⁴ Samtidig med dialogen skåler de tre karakterer på krigen i Afghanistan, som det fremgår af billede 9.

Billede 9¹⁶⁵

Det er en hentydning til, at karaktererne i løbet af den tid, invasionen har varet indtil videre i serien, ser en forskel mellem krigen i Afghanistan og krigen i Irak. Dette uddybes yderligere i de efterfølgende scener, hvor flere af hovedkaraktererne gennem dialogen fremsætter en række synspunkter, der peger mod de fejltagelser, som serien har konstrueret på forskellige niveauer. Det første eksempel er deres løjtnant, der forsøger at opmuntre dem uden held: "We all know we've killed a lot of bad guys already."¹⁶⁶ hvortil en af de menige karakterer svarer: "Sure. Must be some bad guys in all those women and children we've been stacking along the roads."¹⁶⁷ Dette er med til at understrege det antal af civile, som er døde i serien i de forrige afsnit. Et lignende synspunkt fremsættes også kort efter gennem dialogen, som også underbygger krigens anderledes karakter: "The people running this war can fuck things up all they want. And as long as we keep getting lucky and making it through alive, they'll just keep repeating the same mistakes."¹⁶⁸ En anden underbyggende

¹⁶³ Area of operations.

¹⁶⁴ Simon. *A Burning Dog*. (10.36-11.03).

¹⁶⁵ Ibid. (10.50-11.03).

¹⁶⁶ Ibid. (20:53-21:03).

¹⁶⁷ Ibid. (20:53-21:03).

¹⁶⁸ Ibid. (23:00-23:09).

pointe, som også taler ind i idéen om, hvordan krigen erindres, er gruppens løjtnant, der efter et bagholdsangreb taler om de irakiske oprører, som angreb dem: "Those Jihadists who attacked us. Isn't this the exact opposite of what we want to have happen here? It's all in that guys passport. Two weeks ago, he was still a student in Syria. He wasn't a Jihadi until we came to Iraq."¹⁶⁹ Løjtnanten italesætter et element, som er centralt for krigen i 2008, nemlig den store grad af jihadister og oprører, som kæmper mod amerikanerne i Irak. Amerikanerne har gennem invasionen og de gentagende fejltagelser, som serien har vist, skabt en række nye problemer, der ikke løser situationen i Irak. Det peger på en opfattelse af, at amerikanerne har skabt et problem, som ikke eksisterede før. Dialogen i dette afsnit er på den måde med til at konstruere et billede af, at måden amerikanerne har handlet på i løbet af invasionen, har nogle negative konsekvenser for stabiliteten i landet efter invasionen, hvilket placerer skylden hos amerikanerne selv. Dialogen viser også, at soldaterne har en forestilling om, at de kæmper i henhold til myten om amerikansk exceptionalisme. Soldaterne ønsker at leve op til myten, men fejltagelserne forhindrer dette. Myten er altså stadig til stede i seriens fortælling. Det indikerer, at seriens fortælling konstruerer en erindring, hvor Irakkrigen fra starten ikke var en decideret 'dårlig' krig, men at udførelsen af krigen skabte en række problemer. Det er dermed ikke et udtryk for en dekonstruktion af myten om amerikansk exceptionalisme, men mere et udtryk for, at Irakkrigen på en måde falder uden for denne selvopfattelse. I slutningen af afsnittet skyder gruppen også en civil bil ved et uheld og dræber føreren af bilen. Selvom amerikanerne havde intentioner om at affyre advarselsskud, så rammer en soldaterne føreren af bilen, fordi han panikker i situationen. Serien anvender den samme kameravinkel, som ved mange af de tidligere drab på civile. Erkendelsen af de dræbte civile præsenteres fra de amerikanske soldaters synsvinkel, som det fremgår af billede 10.

Billede 10¹⁷⁰

¹⁶⁹ Ibid. (53.50-54:11).

¹⁷⁰ Simon. *A Burning Dog*. (1:01:44).

Disse to situationer har seeren fået præsenteret i lignende scener i løbet af seriens afsnit, og netop gentagelsen af amerikanernes negative indvirkning på civilbefolkningen danner en ramme for seriens argument og dermed erindring om krigen. Gentagelserne viser, hvordan amerikanerne efterlader et spor af dræbte civile på grund fejl og misforståelser, selvom deres intentioner langt hen ad vejen fremstilles som gode.

I afsnit seks har gruppen lavet en vejspærring og er i gang med at lade nogle civile flygtninge passere vejspærringen, da en af hovedkaraktererne tildales af en irakisk kvinde på engelsk:

“Thank you, soldier. Thank you for letting me pass on my own road in my own country. Why are you Americans here? We want to help you, ma’am. You know, I come from Baghdad. It is a beautiful city and you are bombing it. This is to make my life better?”¹⁷¹

Ved at lade en iraker tale til dem, så viser serien, hvordan lokalbefolkningen ser på invasionen. De lokale irakere tror ikke på, at USA har invaderet Irak for at befri dem og give dem et bedre liv, hvilket også er udtryk for, at krigen er ved at mislykkes. Den irakiske kvindes dialog står i relation til de amerikanske soldaters handlinger tidligere i serien, som det er diskuteret ovenfor, ved at hun skaber en kontrast mellem amerikanernes mål om at give irakerne et bedre liv samtidig med, at de bomber deres byer. Denne italesættelse af konsekvenserne for civilbefolkningen, og deraf dennes syn på amerikanerne som konsekvens af dette, viser, hvordan krigen er ved at mislykkes i forhold til myten. Seriens gentagende konstruktion af scener, hvor amerikanerne har negativ indflydelse på civilbefolkningen præsenteres nu som et problem for amerikanernes forsøg på at genopbygge det irakiske samfund i henhold til opbygningen af et demokrati. I samme scene beslutter soldaterne sig dog for at hjælpe de civile flygtninge ved at give de ældre og børnene et lift og samtidig tilse spædbørnene, som det fremgår af billede 11 og 12.

¹⁷¹ David Simon et al. *Generation Kill: Stay Frosty*. Mini-serie. Instrueret af Simon Cellan Jones. 2008. New York: HBO, 2008. DVD. (24:44-25:12).

Billede 11 og 12¹⁷²

Scenen skaber en optimisme for de amerikanske soldater, fordi de føler, at de gør noget godt for civilbefolkningen i modsætning til deres hidtidige handlinger under invasionen. Dette er samtidig første situation, hvor serien viser, at amerikanerne opbygger et positivt forhold til dem, der skal hjælpe med at skabe et nyt Irak. Den vigtigste pointe med denne scene i forhold til den samlede fortælling om Irakkrigen er den efterfølgende situation, som opstår, mens de hjælper civilbefolkningen. I et forsøg på at advare en modkørende bil ved hjælp af et varselsskud i form af en røggranat dræber amerikanerne en civil mand, fordi røggranaten rammer vejen og springer op i mandens baghoved som vist på billede 13.

Billede 13¹⁷³

I samme scene, hvor de begynder at gøre noget godt for civilbefolkningen, dræber de ved et uheld en gammel mand. Så selv i et moment, hvor soldaterne føler, at de gør noget godt og hjælper civilbefolkningen, går det galt på grund af et uheld i modstrid med amerikanernes reelle intention. I en af de efterfølgende scener sættes amerikanernes handlinger i krigen også i perspektiv til et retfærdighedsspørgsmål. Soldaterne begynder at stille spørgsmål ved, om de handlinger, de har

¹⁷² Simon. *Stay Frosty*. (26:30-27:40).

¹⁷³ Ibid. (27:53).

foretaget sig under krigen, er retfærdige: "Do you realize the shit that we've done here, the people we've killed? Back in the civilian world, Dawg, if we did this, we would go to prison."¹⁷⁴ Dialogen underbygger seriens fremstilling af civile tab som udtryk for ikke-retfærdige handlinger. I slutningen af afsnit seks portrætteres det også endnu engang, hvordan civile bliver slået ihjel af amerikanerne på grund af fejltagelser. En af hovedkaraktererne har kort inden berettet, at der er civile i landsbyen, og så springer amerikanerne den i luften, fordi de tror, at der befinder sig irakiske oprørere i bygningerne. Som det ses på billede 14, får seeren også denne gang præsenteret denne kontroversielle beslutning gennem kikkertsigtet på de amerikanske soldaters geværer.

Billede 14¹⁷⁵

Dette filmiske virkemiddel anvendes som nævnt gentagende gange for at placere seeren med samme synsvinkel som karaktererne i serien, hvilket placerer dem som vidner til amerikanernes handlinger. Det skaber en konstruktion, der bevirker, at seeren på den ene side får præsenteret amerikanernes kontroversielle beslutninger på en realistisk måde, og på den anden side får seeren også præsenteret de amerikanske soldaters afmagt overfor den amerikanske krigsførelse i Irak, der forhindrer soldaterne i at agere i overensstemmelse med deres intentioner.

I seriens sidste afsnit har gruppen været med til at indtage Bagdad, og i den forbindelse snakker de med en lokal iraker, som giver sit syn på situationen og den amerikanske invasion: "You've taken the country apart. You're not putting it back together. The violence that goes on at night, letting vigilantes and thieves out, will not correct the problems of Saddam's rule. All this is a bomb. If it explodes, it will be bigger than the war."¹⁷⁶ Der ligger en underforstået forestilling om, at USA's invasionen af Irak er ved at fejle. Serien argumenterer for, at invasionen har skabt nogle problemer,

¹⁷⁴ Ibid. (31:35-31:56).

¹⁷⁵ Ibid. (51:00-52:30).

¹⁷⁶ David Simon et al. *Generation Kill: Bomb in the Garden*. Mini-serie. Instrueret af Susanna White. 2008. New York: HBO, 2008. DVD. (23:28-23:46).

som forblev uløste og dermed ledte direkte til den situation med oprør og borgerkrig, som Irak mere eller mindre har befundet sig i siden invasionen. Da gruppen forlader Bagdad for at gøre klar til deres hjemsendelse, er himlen fuld af sorte skyer, som det fremgår af billede 15.

Billede 15¹⁷⁷

Mange af de primære karakterer, som serien har fulgt i løbet af invasionen, forlader Bagdad, som har været hovedmålet med invasionen i forhold til at vælte Saddams regime. Når serien så præsenterer en scene, hvor de amerikanske soldater forlader det primære mål efter en 'succesfuld' invasion, er følelsen, som serien skaber, en følelse af, at krigen ikke er vundet. Til sammenligning har der været stort set skyfrit i samtlige scener indtil nu. Det viser, at der er en masse uløste problemer, som amerikanerne efterlader i Irak, selvom de har besejret Saddam Hussein. Alle fejltagelserne, som serien har konstrueret i scenerne i løbet af serien, viser, at serien argumenterer for, at krigen på en måde er anderledes og ikke falder ind under myten, selvom soldaterne og amerikanerne langt hen ad vejen havde et ønske om at være gode og kæmpe i henhold til myten.

Den sidste scene i serien viser, hvordan medlemmerne af gruppen, som serien har fulgt siden invasionens begyndelse, er samlet for at se en film, som en af gruppens medlemmer har filmet undervejs. Filmen viser billeder og klip fra alt, hvad gruppen har været igennem den sidste måned. På den måde bliver filmen en repræsentation af deres handlinger og dermed erindringen om deres deltagelse i krigen. Filmen indeholder nærmest udelukkende billeder af dræbte civile og bygninger, der bliver sprængt i luften. De amerikanske soldater har vundet krigen og overlevet, men da de ser filmen, og måden det er blevet gjort på, forlader de alle sammen rummet undtagen Trombley, som står alene tilbage til sidst, som det fremgår af billede 16 og 17.

¹⁷⁷ Simon. *Bomb in the Garden*. (39:50.).

Billede 16 og 17¹⁷⁸

Scenen viser gennem opsætningen, hvordan de amerikanske soldater i starten er samlet om filmen som en enhed. På grund af filmens karakter som en samlet fortælling om deres deltagelse i den amerikanske invasion af Irak, så starter scenen med at præsentere denne erindring som et billede på en samlet forståelse af krigen hos soldaterne. Men efterhånden som karaktererne indser de fejl og uheld, som serien har konstrueret gennem sine syv afsnit, får soldaterne den samlede fortælling om deres deltagelse i Irakkrigen. Scenen anvender klip af hver enkelt soldat, der vender ryggen til denne film og forlader lokalet, fordi de selv bliver til en negativ repræsentation af krigen gennem deres handlinger vist på skærmen.¹⁷⁹ På den måde vender soldaterne ryggen til Irakkrigen som en retfærdig krig. De ønsker ikke at være en del af den erindring om krigen, som filmen præsenterer, og dermed sammenfatter filmen det argument, som løbende er blevet konstrueret gennem serien. Roy Scranton peger på den afsluttende scenes betydning for konstruktionen af de amerikanske soldater: “[...] Simon and Burns mark Trombley as ‘evil’ and thereby mark the rest of the men ‘good’ by contrast, exonerating and humanizing them, even if they remain conflicted and sinning.”¹⁸⁰ Det er også en understregning af, at flertallet af de amerikanske soldater, som serien skildrer, ikke ønskede, at dette skulle blive erindringen om krigen. Deres mål var at hjælpe, og den eneste, som udtrykte et mål om at dræbe, Trombley, bliver efterladt med erindringen af krigen repræsenteret ved den film, som er blevet lavet over den måned, som invasionen har varet. På den måde placeres Trombleys syn på handlingerne som værende i modsætning til de resterende amerikanske soldaters syn på disse handlinger. Når de konfronteres med de billeder, som viser krigen, indser de, hvad de har været med til. Det giver et indtryk af, at gruppen ikke er stolte af, hvordan krigen er blevet udkæmpet, og hvilken effekt krigen har haft for irakerne. Thomas Bjerre mener, at denne sidste scene i serien er udtryk for humanisme: ”Her bliver det tydeligt, at selvom serien ikke forholder sig til de politiske aspekter af

¹⁷⁸ Ibid. (39:50.), (57:50-1:02:10).

¹⁷⁹ Fox, ”Capturing Iraq”, 15.

¹⁸⁰ Roy Scranton, ”Going outside The Wire: Generation Kill and the failure of detail”, *City 14* (2010): 562.

Irakkrigen, så gennemsyres den af en, om ikke antikrigs-holdning, så i hvert fald generel humanisme [...].”¹⁸¹ Han ser dermed serien som et udtryk for et mere nuanceret billede af krigen end den fortælling, som Bush-regeringen konstruerede.¹⁸² Bjerre har måske ret i sin vurdering af, at serien ikke forholder sig direkte til de politiske aspekter af krigen og i stedet fokuserer på soldaternes oplevelse af krigen. Men jeg mener ikke, at det dækker hele billedet af den erindring, som serien skaber om Irakkrigen. De mange scener, hvor civile bliver dræbt, og hvor bygninger bliver sprængt i luften, konstruerer et argument om krigens tvivlsomme karakter i forhold til myten om amerikansk exceptionisme. Samtidig skaber serien de amerikanske soldaters modvilje overfor disse handlinger på en måde, så det fremgår, at de på en måde stadig har en bagvedliggende forståelse af USA’s rolle i verden. Dette skyldes, at soldaterne ikke forholder sig kritisk overfor USA’s funktion som krigsnation; det er blot Irakkrigens karakter, der løbende fremstår som en anomali. Monica Michlin mener ligeledes ikke, at seriens sidste scene er udtryk for en anti-krigs holdning.¹⁸³ Hun peger også på, at serien har en flertydighed, men alligevel konstruerer en opbakning til soldaterne, som betyder, “[...] that the series is not meant to end on a consensual note, except to “support the grunts” as those who “ke[ep] the wolf at the door” and perform “selfless sacrifice.”¹⁸⁴ Krigen blev retfærdiggjort i sammenhæng med krigen mod terror med et særligt fokus på Saddam Husseins besiddelse af masseødelæggelsesvåben, som viste sig ikke at være korrekt. Så fra seriens ophavssituation i 2008 konstrueres krigen som en anomali i forhold til den retfærdige krig mod terror og den amerikanske myte, men serien skaber samtidig en forholdsvis positiv konstruktion af de amerikanske soldater. Krigen har ikke levet op til de idealer og værdier, som ligger i amerikansk exceptionisme. Dette er blevet underbygget løbende gennem serien ved, at den gentagende gange har præsenteret soldaternes motiv om at leve op til myten i kontrast til de reelle handlinger. Trombley repræsenterer omvendt ikke den udvikling, og han fremstår derfor som en ener, der ikke er repræsentativ for forestillingen om de amerikanske soldaters indsats i Irak. Flertallet af de amerikanske soldater i serien viser en forståelse for, at krigen ikke udkæmpes på en måde, som er i en overensstemmelse med USA’s idealer på grund af fejltagelserne undervejs. I henhold til Rosenstone, så er det et udtryk for inventions, der peger mod seriens samlede argument i forhold til erindringen. Seeren konstrueres som en del af de ting gennem brugen af soldaternes point-of-view. På den måde konstruerer serien en erindring om

¹⁸¹ Thomas Bjerre, "Generation Kill", i *Fiktionens Magt*, red. Mette Rolan Kjærsgaard (København: Rosenkilde, 2015), s. 200.

¹⁸² Thomas Bjerre, "Kill", s. 201.

¹⁸³ Monica Michlin, "Between Unsanitized Depiction and 'Sensory Overload': The Deliberate Ambiguities of Generation Kill (HBO, 2008)", *TV/Series* 9 (2016): 29.

¹⁸⁴ Michlin, "Depiction", 30.

Irakkrigen, der peger mod en opfattelse af, at man forsøgte at leve op til myten, og at myten eksisterede hos soldaterne, men man fejlede allerede fra begyndelsen af krigen. I lighed med Obamas konstruktion af erindringen om Irakkrigen, så er *Generation Kill* også et udtryk for en erindring af Irakkrigen som en anomali i forhold til amerikansk exceptionisme. Serien skaber en kontrast mellem ønsket om at gøre det rigtige og så de faktiske handlinger, som oftest ender med dræbte civile gennem scener, hvor soldaterne først har et mål om at gøre det rigtige for derefter at begå fejl. Samtidig konstrueres de amerikanske soldater som uskyldige i forhold til myten. Irakkrigen repræsenterer dermed ikke USA's idealer i henhold til myten, og måden landet agerer på i krig, fordi flertallet af karaktererne i serien forsøger at handle i overensstemmelse med myten og gøre det rigtige, men det går galt på grund af forskellige faktorer i løbet af serien.

Sand Castle

Sand Castle begynder med hovedpersonen, Matt Ocre, der introducerer sig selv med følgende sætning:

"I was lucky to get a war. That's how the old guys saw it. I'd have the rest of my life to tell folks how I'd made history. Well, I signed up July 11, 2001, two months before that really meant something. Oh, I'd love to say, I'm here to fight for freedom. But honestly, I joined the Reserves for the college money."¹⁸⁵

Dette finder sted i Kuwait kort før invasionens begyndelse i marts 2003. Filmen introducerer hovedpersonen som en soldat, der er i krig for at få råd til at gå på college og ikke for at kæmpe for en højere sag. Man kunne tolke denne introduktion, som et led i en begyndende fortælling om et anti-krigs argument, men når man sætter sætningen i sammenhæng med resten af filmen, så fungerer den som et element i filmens narrative struktur.¹⁸⁶ I den forstand er udgangspunktet, at filmens hovedperson, Ocre, fra begyndelsen ikke kæmper for en større sag i konteksten af 11. september og krigen mod terror. Denne sætning danner dermed rammen for den udvikling, som hovedpersonen gennemgår i løbet af serien. Ocre ender med at tro på en højere sag repræsenteret ved et friheds- og demokratimotiv i afslutningen af filmen, som følgende analyse vil forsøge at vise. Efter introduktionen af karaktererne springer filmen derfor hurtigt hen over invasionen og direkte til besættelsen og genopbygningen af Irak i månederne efter invasionen i marts 2003. Filmen fortæller,

¹⁸⁵ Coimbra, Fernando. *Sand Castle*. Film. Instrueret af Fernando Coimbra. 2017. Los Gatos, CA: Netflix, 2017. Netflix.dk. (1:08-1:48).

¹⁸⁶ Sikov, *Film Studies*, s. 89-90.

at USA har besejret den irakiske hær, og målet om at finde Saddams masseødelæggelsesvåben kører i baggrunden, uden at nogle af karaktererne kommenterer på det.¹⁸⁷ Hele konteksten med masseødelæggelsesvåben bliver på den måde sat i baggrunden for filmens argument. Hele filmen drejer sig i stedet om en ødelagt vandstation i byen Bagubah. Det fortælles, at vandstationen er blevet ødelagt af amerikanske helikoptere, mens de nedkæmpede irakiske oprørere. Vandstationen er central for Bagubah, fordi det er den eneste vandforsyning i området. Den lille gruppe af soldater, som filmen følger, består af fem medlemmer. De bliver sendt ud for at hjælpe en gruppe specialstyrker i Bagubah med at reparere vandstationen og forsyne byen med vand, indtil reparationen er færdiggjort.¹⁸⁸ Resten af filmen drejer sig om denne lille mission, og missionen bliver på den måde et billede på Irakkrigen som helhed: amerikanerne har ødelagt en vigtig del af infrastrukturen i løbet af invasionen, og nu skal de genopbygge det. Reparationen af vandstationen er derfor et billede på genopbygningen af Irak efter den amerikanske invasion, hvor amerikanerne forsøgte at sikre en irakisk overgang til demokrati og frihed i henhold til amerikansk exceptionalisme. Da de amerikanske soldater forlader Bagdad og kører mod Bagubah, står der en dreng og skyder efter dem med sine fingre formet som en pistol, som det fremgår af billede 18 og 19.

Billede 18 og 19¹⁸⁹

Mens amerikanerne kører forbi de to drenge, trykker den ene af drengene på aftrækkeren, repræsenteret ved drengens fingre, rettet mod de forbi kørende amerikanere. Kameraet forbliver fokuseret på drengene og deres 'våben' rettet mod amerikanerne samtidig med, at amerikanerne påbegynder missionen om at genopbygge Irak. Filmen viser på den måde visuelt, hvordan denne mission i udgangspunktet er dømt til at fejle, fordi de lokale ikke ønsker amerikanernes tilstedeværelse. Dette forbliver det underliggende tema gennem filmen, og amerikanernes forsøg på

¹⁸⁷ Coimbra. *Sand Castle*. (14:34) og (17:43-17:53).

¹⁸⁸ Ibid. (21:00).

¹⁸⁹ Ibid. (27:45-28:12).

at genopbygge vandstationen og forsyne irakerne med vand danner rammen om filmens samlede argument i forhold til den erindring om Irakkrigen, som præsenteres i filmen.

Da de ankommer til Bagubah, prøver de at få nogle af de lokale irakere til at hjælpe dem med at reparere vandstationen. På den måde skal de fem amerikanske soldater, som filmen primært følger, forsøge at vinde irakernes 'hearts and minds'. Genopbygningen af vandstationen og forsyningen af vand til de lokale skal få dem til at udpege oprørerne, så de amerikanske specialstyrker kan fjerne dem. De lokale irakere tør dog ikke hjælpe amerikanerne, da de ikke vil associeres med dem, fordi amerikanerne ikke kan garantere deres beskyttelse overfor oprørerne: "Yeah, we're gonna keep everybody protected, okay? The captain and his men, they're gonna keep everybody safe."¹⁹⁰ Selvom de amerikanske soldater lover at beskytte de lokale irakere, så stoler irakerne ikke på løftet, og amerikanerne bliver nødt til selv at løse opgaven. Filmen præsenterer på den måde gennem dialogen en irakisk skepsis overfor amerikanerne, fordi tilstanden i Irak vil blive 'normal' igen, når amerikanerne ikke er tilstede, hvilket vil sige, at lysten til at hjælpe amerikanerne ikke er fremtrædende. Gruppens irakiske tolk, Machmoud, fremsætter også den samme holdning i en efterfølgende scene, der præciserer den interne problematik i Irak og den deraf manglende villighed til at støtte op om amerikanernes genopbygning af landet: "[Machmoud]: Even before you guys came here, Sunni farmers in the north would steal the water from the Shiites in Baqubah. [Ocre]: How'd you stop it from happening? [Machmoud]: We don't. It's not about the water. It is the Sunnis and the Shiites. They will always find an excuse to kill each other."¹⁹¹ Filmen præsenterer denne underliggende forståelse hos irakerne som et udtryk for, at irakerne ikke stoler på amerikanernes hensigter eller muligheder for at skabe en vedvarende fred i landet. Samtidig viser filmen gennem disse scener og dialog også, at der eksisterede nogle grundlæggende problemer i det irakiske samfund, som fra starten forhindrede amerikanernes genopbygning af landet. På den måde argumenterer filmen for en problemstilling, som betyder, at det ikke nødvendigvis handler om amerikanerne, men i lige så høj grad om interne stridigheder, som forhindrer en genopbygning af landet i forhold til værdier som er indeholdt i den amerikanske selvopfattelse.

Selvom filmen viser, at amerikanerne prøver at hjælpe irakerne, så modarbejdes de af oprørsgrupperne, som forhindrer et samarbejde mellem lokalbefolkningen og de amerikanske soldater i genopbygningen af landet. Filmen fokuserer primært på reparationen af vandstationen og gruppens leverancer af vand til byen. Undervejs bliver de flere gange forhindret i at levere dette vand,

¹⁹⁰ Ibid. (46:43-47:03).

¹⁹¹ Ibid. (50:23-51:03).

da de bliver angrebet af oprører på ruten mellem vandstationen og byen, som det ses på billede 20, hvor vandtanken er blevet gennemhullet efter et bagholdsangreb.

Billede 20¹⁹²

Dette underbygger konflikten, der besværliggør amerikanernes forsøg på at sikre en fast leverance af vand til irakerne i byen. Selv da gruppens lykkedes med at fragte vand ind til byen, bliver civilbefolkningen, der står i kø og venter på, at der bliver delt vand ud, angrebet af oprørerne, hvilket forhindrer yderligere uddeling af vand.¹⁹³ Disse scener, hvor amerikanernes arbejde ødelægges, skaber en fortælling i filmen, hvor amerikanerne prøver at hjælpe, men hele tiden bliver forhindret. Det lykkedes dog for gruppen at overtale en gruppe lokale irakere til at hjælpe med reparationen af vandstationen. Dette repræsenterer en begyndende fremgang for de amerikanske soldaters arbejde. Irakerne og amerikanerne samarbejder om at genopbygge vandstationen, og som det fremgår af

¹⁹² Ibid. (53:10).

¹⁹³ Ibid. (55:00).

billede 21, 22 og 23, så viser disse scener en fremgang og en opløftende stemning, der underbygger en tro på, at det kan lade sig gøre.

Billede 21, 22 og 23¹⁹⁴

Det sker visuelt ved, at scenerne viser hvordan irakerne og amerikanerne samarbejder og lærer hinanden at kende, hvilket visuelt nedbryder de store forskelle mellem dem, som filmen i starten præsenterede gennem irakernes manglende vilje til at samarbejde med amerikanerne. Selvom det kortvarigt repræsenterer en positiv udvikling, så underbygges filmens argument i næste scene, som viser, hvordan den iraker, som stod for samarbejdet, er blevet myrdet af oprørerne.¹⁹⁵ Dette sætter en umiddelbar stopper for samarbejdet, men det lykkedes dog for amerikanerne at overtale den samme gruppe af lokale irakere til at genoptage samarbejdet. Dette ender dog også galt, da en af irakerne springer vandstationen i luften med en improviseret sprængladning, som det fremgår af billede 24.

¹⁹⁴ Ibid. (1:06:47); (1:08:07); (1:10:54).

¹⁹⁵ Ibid. (1:14:39).

Billede 24¹⁹⁶

Filmen præsenterer sit plot ved løbende at vise, hvordan amerikanerne forsøger at hjælpe irakerne, for i en efterfølgende scene at nedbryde den positive udvikling, som det også sker i denne scene, hvor Irakerne lige har genoptaget arbejdet, hvilket dog ødelægges af eksplosionen. Det er en vigtig pointe for filmens samlede fortælling om Irakkrigen, fordi denne eksplosion ødelægger alt det arbejde, som de har lavet på vandstationen, og samtidig bevæger filmen sig efter denne scene væk fra vandstationen, og seeren får ikke mere at vide om vandstationens videre skæbne. Filmen giver det indtryk, at amerikanerne opgiver at forsyne Bagubah med vand, og de resterende to overlevende medlemmer af den oprindelige gruppe på fem hjemsendes. Hovedpersonen, Matt Ocre, har som nævnt tidligere gennemgået en udvikling i løbet af filmen fra en upatriotisk tilgang til krigen til en tilgang, hvor han har et oprigtigt ønske om at hjælpe med genopbygningen af Irak. Dette synspunkt fremsætter han i sin diskussion med chefsergenten i forbindelse med ordren om, at han skal hjemsendes: "[Sergent Harper]: It's time to go home, Matt. [Ocre]: No. This is the time when we are... [Sergeant Major] Take it easy there, son. [Ocre]: Sergeant Major, I think we need to talk about what happened, and then maybe we can fix it. [Sergeant Major]: Your job is done here! [Ocre]: How? No, please, someone tell me how my fuckin' job is done here, because I don't see how it is"¹⁹⁷ De formåede ikke at reparere vandstationen eller at forsyne Bagubah med vand, og filmens dialog underbygger den samlede fortælling om amerikanernes forsøg på at hjælpe irakerne. Dette er på en måde en metafor for Irakkrigen som helhed: amerikanerne foretog en succesfuld invasion af Irak, men de formåede ikke at genopbygge landet og levere de værdier, som er en central del af myten om USA's rolle i verden. Ocre forlader derfor Irak uden at have løst de problemer, som amerikanerne skabte ved invasionen, eksemplificeret ved helikopterens ødelæggelse af vandstationen. De

¹⁹⁶ Ibid. (1:34:50).

¹⁹⁷ Ibid. (1:39:46-1:40:26).

amerikanske helikoptere slog ganske vist irakiske oprører ihjel ved aktionen, men de ødelagde også en central del af infrastrukturen. Filmen argumenterer på den måde for, at amerikanerne forlod Irak uden at genopbygge landet, selvom Ocre udtrykker et ønske om at fuldføre missionen. I henhold til Rosenstone, så er dette måske centralt for filmens overordnede konstruktion af erindringen om krigen, fordi det peger på, at amerikanerne havde et reelt ønske om at leve op til myten om amerikansk exceptionalisme. Det lykkedes dog ikke, fordi amerikanerne i filmen ikke formår at indsætte nok ressourcer til at udøve en beskyttelse for de irakere, som ønsker frihed og demokrati. Samtidig er amerikanerne uønskede i Irak, og deres forsøg på at genopbygge landet slår fejl. I filmens næstsidste scene før Ocre forlader Irak, sidder de to tilbageværende medlemmer af den oprindelige gruppe, Ocre og Sergeant Harper, og diskuterer forløbet: "[Ocre]: You know, we fucking had it, Sergeant. The people were with us. The water was gonna flow. [Sergeant Harper]: It wasn't ours to have, Ocre. You got nothing to feel guilty about. [Ocre]: No, but. [Sergeant Harper]: Okay? For whatever you did or whatever you didn't do."¹⁹⁸ Ocre fremsætter det synspunkt, at de var på rette spor med reparationen af vandstationen, men, som Harper siger 'It wasn't ours to have, Ocre'. You got nothing to feel guilty about.' og 'For whatever you did or whatever you didn't do'. Harper frifinder på en måde deres indsats: vi prøvede at gøre det bedste, vi kunne for at genopbygge landet, men det var ikke muligt. Problemet med vandstationen, som de forsøger at løse gennem hele filmen og ikke formår at løse, bliver på en måde et billede på hele krigen. *Sand Castle* anvender på den måde inventions til at fremsætte et historisk argument om Irakkrigen. De amerikanske soldater stiller ikke spørgsmål ved ideen om USA som repræsentant for frihed, men krigen i Irak har ingen funktion i den sammenhæng. Myten om USA's rolle i verden eksisterer implicit i filmen gennem amerikanernes handlinger og hovedpersonens udvikling. Som det fremgår flere gange, så fremsætter filmen, gennem dialogen, hvordan tingene vender tilbage til normal, efter amerikanerne har forladt landet igen. Derfor kan man sige, at filmens argument lægger op til, at selvom amerikanerne forsøgte at leve op til myten, så var det ikke muligt på grund af en række faktorer, som manglende ressourcer og interne konflikter i landet, der minder om det argument, *Generation Kill* også fremsætter. I *Sand Castle* er der dog ikke så meget fokus på de civile tab. Argumentet er i stedet en følelse af, at det kunne lykkes, men bagvedliggende faktorer forhindrede det. I *Generation Kill* er det omvendt amerikanerne selv, der forhindrer det. Begge film rykker dog ikke grundlæggende ved forestillingen om myten, og Irakkrigen, som begivenhed i amerikansk historie, konstrueres som en anomali i forhold til forestillingen om amerikansk exceptionalisme. Den ødelagte vandstation repræsenterer

¹⁹⁸ Ibid. (1:42:03-1:42:43).

amerikanernes nedbrydning af Irak under invasionen. Det formår de ikke at genopbygge, og krigens tvivlsomme karakter er derfor ikke udtryk for, at USA ikke længere lever op til den selvopfattelse, der ligger i myten om amerikansk exceptionalisme. Krigens tvivlsomme karakter er i stedet et udtryk for nogle udefrakommende faktorer, der forhindrede krigen i at falde inden for disse rammer.

Diskussion

Som det fremgår af analysen af Obamas taler og de to populærkulturelle værker, *Sand Castle* og *Generation Kill*, i perioden 2008-2017, så skriver de Irakkrigen ud af fortællingen om amerikansk exceptionalisme, og man bevarer dermed selvopfattelsen af USA's rolle i den globale kamp mod terror for at sikre frihed og demokrati. På den baggrund er myten om amerikansk exceptionalisme uforandret af erindringen om Irakkrigen i specialets kilder. Hvis man ser på andre film, som har haft en betydelig kommerciel udbredelse i samme periode, så eksisterer der, udover *Sand Castle* og *Generation Kill*, film som *The Hurt Locker* fra 2008, *Green Zone* fra 2010 og *American Sniper* fra 2014, som direkte beskæftiger sig med Irakkrigen, og som samtidig er blevet behandlet i en akademisk kontekst. I det følgende vil jeg gennemgå, hvad der er ment om disse tre film for at sammenligne det med min analyse. Det vil give en bredere forståelse for, hvordan dele af populærkulturen har beskæftiget sig med krigen og dermed erindret den.

Jay Winter har undersøgt *The Hurt Locker*, og han finder frem til et bestemt tema, som han mener er gennemgående i filmens fremstilling af Irakkrigen: "The theme of decent soldiers locked in an indecent war [...]." ¹⁹⁹ Ifølge Winter, så fremstiller filmen de amerikanske soldater, som om ikke hæderlige, så i det mindste anstændige, hvilket kan betyde, at amerikanerne forsøger at løse opgaven i henhold til myten. I lighed med mit argument, så lader det sig ikke gøre på grund af en usømmelige krig. Ifølge Winter, så er *The Hurt Lockers* fremstilling også en erindring om Irakkrigen, der præsenterer krigen som fejlen og ikke amerikanerne som sådan. Hvis man tager Winters argument videre i relation til min analyse, så er Winters argument vedrørende *The Hurt Locker* også, at den som en populærkulturel tekst heller ikke dekonstruerer den amerikanske selvopfattelse, men blot skriver Irakkrigen ud af fortællingen. Glen Jeansonne og David Lurhssen beskriver i deres analyse af *The Hurt Locker*, at filmen konstant skaber scener, hvor de amerikanske soldaters kontakt med civile er belastet af vold overfor de civile begået af amerikanerne og omvendt. ²⁰⁰ Denne vold underbygger krigens tvivlsomme karakter og i lighed med *Generation Kill*, så viser det, hvordan amerikanernes

¹⁹⁹ Jay M. Winter, "Filming War", *Daedalus* 140 (2011): 109.

²⁰⁰ Glen Jeansonne og David Lurhssen, *War on the Silver Screen: Shaping America's Perception of History* (Lincoln: University of Nebraska Press, 2014), s. 159.

forsøg på at gøre det godt i Irak fejler overfor civilbefolkningen. Det forhindrer en varende og stabil genopbygning af landet i henhold til de amerikanske værdier. Som Jeansonne og Lührssen fremhæver, så vender filmens hovedperson, James, efter sin hjemsendelse tilbage til endnu en udsendelse i Irak. Filmens afsluttende scene begynder derfor igen at tælle ned til denne udsendelse er slut og, "Nothing is resolved."²⁰¹ De amerikanske soldaters handlinger i krigen fremstår derfor ligegyldige og ikke som en del af en større betydning. Daniel Binns har et lignende argument, hvor han fokuserer på karaktererne i *The Hurt Locker*: "[...] the characters do not question why they have been posted, nor the motives of their superiors. Their omission speaks to a world-view where this conflict is a necessary one."²⁰² I henhold til Binns stiller karaktererne ikke spørgsmål ved de overordnede motiver for konflikten. Sammenholdt med Jeansonne og Lührssens argument om, at filmen konstruerer det voldelige forhold mellem de civile og amerikanerne, så er disse overordnede motiver måske et udtryk for, at *The Hurt Locker* skaber en erindring om Irakkrigen, der ser krigen mod terror som retfærdig og samtidig forholder sig kritisk til amerikanernes handlinger i krigen gennem de visuelle elementer.²⁰³ Derfor tyder det på, at *The Hurt Locker* måske skaber en lignende erindring af Irakkrigen, som den fremstår i *Generation Kill*, *Sand Castle* og Obamas taler fra perioden. Alle fire kilder har selvfølgelig forskellige udtryk, men det overordnede argument er nogenlunde sammenligneligt: Værdier, som ligger implicit i myten om amerikansk exceptionalisme, eksisterer som en bagvedliggende forestilling om USA's retfærdige krige, der stadig er en del af amerikanernes selvopfattelse i kilderne, men Irakkrigen som selvstændig krig er ikke repræsenteret ved denne myte og disse værdier. Ifølge Winter, så kommer dette også til udtryk i *Green Zones* argument om Irakkrigen: "The lies about weapons of mass destruction are the subject of Paul Greengrass's *Green Zone* (2010), which features Matt Damon as a decent GI betrayed by those in the CIA and higher up who invented the story. Ultimately, all the killing and suffering are for nothing."²⁰⁴ Som det fremgår, så repræsenterer den amerikanske soldat myten, men den større kontekst og retfærdiggørelsen af krigen forhindrer soldaten i leve op til myten på grund af løgneren om masseødelæggelsesvåben. Det overordnede argument i filmen kan derfor også, ifølge Winter, være et udtryk for forskellen mellem krigen og myten, forstået på den måde, at myten eksisterer i selvopfattelsen, men krigen falder uden for denne fortælling. Fortællingen om Irakkrigen i *American*

²⁰¹ Jeansonne, Glen og Lührssen, *Silver Screen*, s. 159.

²⁰² Daniel Binns, *The Hollywood War Film: Critical Observations from World War I to Iraq*, s. 94.

²⁰³ Rosenstone, *Film*, s. 39.

²⁰⁴ Winter, "Filming", 109.

Sniper er dog en smule anderledes end de andre diskuterede film. Liane Tanguay argumenterer for, at:

“[...] Sniper goes a step further by making Kyle’s first target in the film a prepubescent boy, whose burqa-clad mother, after he is shot, runs to him not out of maternal grief but to retrieve his weapon for use against nearby marines. [...] Sniper refuses to problematize the soundly discredited connection between 9/11 and Iraq, both insisting, in outright defiance of these readily available facts, that the vicious means portrayed are justified in light of their ends.”²⁰⁵

Som Tanguay fremhæver, så skaber *American Sniper* en fremstilling af Irakkrigen på en måde, så de civile tab fremstår retfærdige i lyset af den større retfærdighed forbundet med krigen mod terror. Samtidig stiller filmen ikke spørgsmål ved retfærdiggørelsen af krigen i konteksten af krigen mod terror og angrebet d. 11. september, som efterfølgende er blevet draget i tvivl. Dette står i kontrast til dette speciales kilder og de andre diskuterede film i dette afsnit. Filmens overordnede argument er, ifølge Tanguay, et argument, der, “[...] project a sovereign, imperial necropolitics of exception that redeems, for an audience in search of clarity, a war that is in no sense ‘just’ and cannot be hammered into the mold of the ‘good war’ without a good deal of collateral damage to that mold.”²⁰⁶ Selvom filmen måske går skridtet videre og konstruerer et samlet argument, der forsøger at råde bod på en ikke-retfærdig krig, så fremstiller filmen, i modsætning til f.eks. *Generation Kill*, de civile tab som et led i et større retfærdigt endemål. Dette argument om *American Sniper* deles af Lennart Soberon, som mener:

“By analogizing this conflict with the mythic struggle of civilization/wilderness, the Iraq invasion is depicted not only as a pre-emptive course of action, but also as a natural and necessary war to fight. This mythic recuperation of the 2003 Iraq invasion as part of a “just” war is partially enabled through a belief in the righteous and redemptive force of violence. The enemies in *American Sniper* embody an abstract evil, a homogenous savage other devoid of reason and mercy, rather than a specific nation or faction.”²⁰⁷

²⁰⁵ Liane Tanguay, “The ‘good war’ on terror: rewriting empire from George W. Bush to *American Sniper*”, *Critical Studies on Security* 3 (2016): 300.

²⁰⁶ Tanguay, “empire”, 301.

²⁰⁷ Lennart Soberon, “The Old Wild West in the New Middle East: *American Sniper* (2014) and the Global Frontiers of the Western Genre”, *European Journal of American Studies* 12 (2017): 15.

Myten er i høj grad til stede i *American Sniper*, og i følge Tanguay og Soberon er filmens fortælling anderledes end de andre films fortællinger og Obamas fortælling. Det er måske fordi, *American Sniper* i højere grad repræsenterer den fortælling, som Bush regeringen konstruerede i perioden 2001-2008. Det viser også, at der ikke eksisterer en entydig erindring om krigen i det amerikanske samfund. Fælles for *American Sniper*, de andre film og Obamas taler er dog, at de alle sammen abonnerer på myten om amerikansk exceptionisme, hvilket betyder, at myten i det amerikanske samfund forbliver uforandret af erindringen om Irakkrigen, uanset om krigen skrives ud af fortællingen om myten eller om den, som i *American Sniper*, er en del af erindringen om Irakkrigen i en retfærdig kontekst af krigen mod terror og terror angrebet d. 11. september.

Ifølge Casey får en begivenhed mening ved at blive skabt som en 'inner horizon'.²⁰⁸ Skabelsen af denne 'inner horizon', der bliver erindring, foregår ifølge Bodnar indenfor to forskellige områder: "official and vernacular cultures."²⁰⁹ Disse områder har jeg undersøgt under betegnelserne den officielle fortælling og den populærkulturelle fortælling. De to områder skaber hver deres erindring om en begivenhed, hvilket kan føre til divergerende erindringer.²¹⁰ I henhold til Casey eksisterer der også en 'external horizon, som er en ressource, der danner rammen for diskussioner og handlinger i skabelsen af 'inner horizon'. I en amerikansk kontekst har jeg defineret denne 'external horizon' som myten om amerikansk exceptionisme. I den henseende fungerer amerikansk exceptionisme som en bagvedliggende horisont, man kan fremkalde og anvende, men samtidig også forandre gennem konstruktionen af erindringen i 'the internal horizon'. Revisionen eller genkaldelse betyder ifølge Casey, at den ydre horisont, som udgøres af erindringen om begivenheden, forandres eller genoptages i forhold til en konkret erindring om en begivenhed. Analysen viser, at den officielle fortælling ved Obama og populærkulturen ved *Generation Kill* og *Sand Castle* konstruerer en sammenlignelig erindring om Irakkrigen. Den 'inner horizon', som de skaber gennem deres fortællinger, ændrer ved Bush-regeringens fortælling om Irakkrigen, men ikke ved 'the external horizon', hvilket betyder, at myten om amerikansk exceptionisme forbliver uforandret i det amerikanske samfund, som en ressource, der tilskriver mening til en amerikansk selvforståelse og dermed USA's rolle i verden, selvom Irakkrigen skrives ud af denne fortælling. Bottici og Challand mener, at myter, som konstrueres gennem sproget til at give verden mening, ikke eksisterer som et uforanderligt objekt i historien. I stedet skal myter ses som en proces, der løbende konstruerer dens indhold.²¹¹ Den

²⁰⁸ Casey, "Memory", s. 26.

²⁰⁹ Bodnar, *Remaking*, s. 15.

²¹⁰ Bodnar, *Remaking*, s. 16.

²¹¹ Bottici og Challand, *Myths*, s. 13.

narrative kerne i myten udgør et behov for betydning.²¹² På baggrund af analysen og diskussionen tyder det på, at myten om amerikansk exceptionisme udgør en central del af en amerikansk meningstilskrivelse i verden i forhold til nationens rolle. Myten reproduceres i Obamas taler og i filmene som en grundlæggende selvopfattelse. Samtidig bruges myten også som en distanceskaber til Irakkrigens tvivlsomme karakter, fordi den udgør den ideelle selvopfattelse af USA som nation og dermed skaber en kontrast til Irakkrigen. Grundlæggende kan det forstås ved, at Obama og filmene konstruerer en fortælling om Irakkrigen, der tillægger de amerikanske soldater et motiv indeholdende mytens kerne. Myten om amerikansk exceptionisme reproduceres derfor på samme måde i konteksten af angrebet d. 11. september og den efterfølgende krig mod terror som i Bush-regeringens fortælling, men Irakkrigen er ikke længere en del af den samme fortælling. Caseys definition af 'the external horizon' viser derfor, at den fortsætter mere eller mindre uforandret som fortælling, men både i 'the internal horizon' hos den officielle fortælling og hos den populærkulturelle fortælling tyder det på, at Irakkrigen skrives ud af fortællingen. I forhold til den betydning, som Bottici og Challand ser som central for politiske myter, så er det måske et udtryk for, at begge grupper i det amerikanske samfund har behov for at tilskrive en ny mening til Irakkrigen i lyset af de problematiske begivenheder i Irak, som har skadet det amerikanske omdømme i verden og dermed måske truet amerikansk exceptionisme og dermed den grundlæggende selvopfattelse.²¹³

Det ligner måske den konflikt om amerikansk selvforståelse som vietnamkrigen skabte. McMahon argumenterer for, at den amerikanske erindring af Vietnamkrigen har karakter af 'the bad war' i det amerikanske samfund.²¹⁴ Men selvom Vietnamkrigen repræsenterer denne negative erindring, så repræsenterer den kolde krig stadig en sejr for den amerikanske selvopfattelse.²¹⁵ Når man fremkalder erindringen om Vietnam i amerikansk kultur, så følger der en række negative konnotationer med under betegnelsen 'the bad war'. Vietnamkrigen blev retfærdiggjort i konteksten af den kolde krig, men i forhold til erindringen af den kolde krig, så har Vietnam ikke en negativ betydning.²¹⁶ Den kolde krig erindres som en amerikansk sejr for frihed og demokrati overfor den udemokratiske kommunisme. Den kolde krig er dermed en del af amerikansk exceptionisme som et udtryk for USA' rolle i verden, og den kolde krig ligger i forlængelse af den historiske udvikling i forlængelse af 1. Verdenskrig og 2. Verdenskrig. Vietnamkrigen er på den måde skrevet ud af

²¹² Ibid. s. 13.

²¹³ Robert Brigham, "The Lessons and Legacies of the War in Iraq", i *Understanding the U.S. Warss in Iraq and Afghanistan*, red. Beth Bailey og Richard Immerman (New York: New York University Press, 2015), s. 304.

²¹⁴ McMahon "Contested Memory", 177-178.

²¹⁵ Angstrom, "Mapping", 236.

²¹⁶ McMahon, "Contested Memory", 172.

fortællingen om den kolde krig. Fortællingen om Vietnamkrigen repræsenterer ikke 'hvordan vi er' ud fra en amerikansk selvopfattelse. Vietnamkrigens tvivlsomme karakter og negative erindringsmæssige konnotationer har ikke påvirket myten om amerikansk exceptionisme, selvom der eksisterede en erindringskonflikt.²¹⁷ Den amerikanske selvopfattelse erindrer derfor Vietnamkrigen som en anomali. Mit argument gennem analysen og diskussionen er dermed, at Irakkrigen repræsenterer en sammenlignelig fortælling. Irakkrigen blev retfærdiggjort i konteksten af krigen mod terror og dermed myten om amerikansk exceptionisme af Bush-regeringen. Kilderne i analysen viser, hvordan Irakkrigen konstrueres på en måde, så den fremstår tvivlsom, men samtidig bevares myten om amerikansk exceptionisme, fordi krigen mod terror stadig fremstår som nødvendig i forhold til USA's rolle i verden sammen med repræsentationen af hovedparten af de amerikanske soldater som repræsentanter for de værdier og idealer, som er indeholdt i myten. Erindringen af Irakkrigen i perioden 2008-2017 ændrer derfor heller ikke på den amerikanske selvopfattelse på trods af krigens tvivlsomme karakter. Myten om amerikansk exceptionisme bibeholder sin centrale rolle i forhold til en amerikansk selvforståelse. På den måde repræsenterer Irakkrigen, i lighed med Vietnam, ikke den måde USA som nation agerer på i henhold til den amerikanske selvforståelse. Det er i stedet den globale kamp mod terrorisme i kølvandet på terrorangrebet d. 11. september som en naturlig forlængelse af amerikansk historie, der repræsenterer måden, det amerikanske samfund opfatter USA's rolle i verden på.

I forhold til forskningsdiskussion, så peger den på, at den officielle fortælling under Bush-regeringen placerede krigen mod terror og Irakkrigen som en naturlig forlængelse af myten om amerikansk exceptionisme. Ligeledes peger den også på, at den dominerende populærkulturelle fortælling om Irakkrigen var i overensstemmelse med Bush-regeringens konstruktion af fortællingen som værende inden for rammerne af amerikansk exceptionisme. Dette ændrede sig dog omkring 2007, hvor film, der beskæftigede sig direkte med Irakkrigen, begyndte at konstruere en negativ fortælling om krigen, som stod i modsætning til Bush-regeringens fortælling. I forlængelse af det så bidrager mit speciale med en videreudvikling af disse fortolkninger, og jeg mener på baggrund af min analyse, at Obama ikke adskiller sig fra kernen i Bush-regeringens fortælling, og det samme gør sig også gældende for de to populærkulturelle tekster. Det viser, at erindringen om Irakkrigen i perioden 2008-2017 ændrer sig fra en samlet erindring af Irakkrigen og krigen mod terror til en erindring, der adskiller de to elementer.

²¹⁷ Hughes, *Myths*, s. 186,194.

Konklusion

Specialets forskningsdiskussion peger på, at den dominerende fortælling om Irakkrigen i populærkulturen var i tråd med Bush-regeringens fortælling. De små modfortællinger, som forskningen også peger på eksisterede, havde ikke den samme udbredelse. Det er muligt at modfortællingerne fik større indflydelse, som krigen skred frem, som det fremgår af min analyse, hvor Irakkrigen i konteksten af krigen mod terror ikke fremstilles på samme måde som i de store hollywood produktioner under Bush-regeringen. Forskningens beskrivelser af den populærkulturelle erindrings fokus på den negative fremstilling af Irakkrigen er dermed i overensstemmelse med min konklusioner, men der eksisterer en vigtig distinktion, som min analyse viser ved Obama og de to populærkulturelle tekster. De dekonstruerer ikke den amerikanske selvopfattelse i en større sammenhæng, men kun i forhold til Irakkrigen, hvilket viser, at erindringen i populærkulturen måske nok bevæger sig henimod de modfortællinger, der eksisterede, men ikke i forhold til en overordnet retfærdighed af krigen mod terror. Ved at konstruere krigen som tvivlsom og samtidig bevare soldaternes relation til myten flyttes skylden fra myten til krigen som en selvstændig begivenhed på linje med vietnamkrigen som den dårlige krig. Jeg mener på den baggrund også, at Erika King ikke er opmærksom på distinktionen mellem at hædre veteranerne og Irakkrigen som helhed. Hendes overordnede argument er, at Obama konstruerede Irakkrigen som en del af krigen i Afghanistan, hvilket lagde vægt på de positive resultater af krigen. Man kan godt hædre veteranerne, uden at det er et udtryk for, at krigen også skal forstås i relation til de samme værdier. Jeg er ikke uenig i, at han hædrer veteranerne, men det betyder ikke nødvendigvis, at erindringen af Irakkrigen dermed får den samme karakter. Jeg er enig med King i forhold til, at kernen i Bush-regeringens fortælling bevares hos Obama, men jeg mener, at Obamas fortælling lægger mere vægt på forskellen mellem den retfærdige krig mod terror og Irakkrigen. Det viser, at den amerikanske selvopfattelse stadig eksisterer som en betydningsskabende fortælling, hvor begivenheder i amerikansk historie placeres indenfor en samlet ramme, der bidrager med betydning til det amerikanske samfund i henhold til teorien om politiske myter. Den officielle erindring og den populærkulturelle erindring i specialets kilder er ens i kernen af fortællingen om Irakkrigen, hvilket tyder på, at den mere negative konstruktion af Irakkrigen ingen betydning har for myten om amerikansk exceptionisme. Irakkrigen konstrueres blot som værende udenfor denne fortælling. Bottici og Challand peger på, at, "Human beings do not act only on the basis of rational motivations and calculations but also on the basis of myths."²¹⁸ Så både Obama og de populærkulturelle værkers konstruktion af erindringen om Irakkrigen peger også

²¹⁸ Bottici og Challand, *Myths*, s. 24.

på en mulig ændring i amerikansk politik i perioden. Man forsøger måske at distancerer sig fra Irakkrigen ved at skrive den ud af fortællingen om amerikansk exceptionalisme for at kunne bibeholde selvopfattelsen i forhold til måden, USA kan og skal agere på udenrigspolitisk i fremtiden, fordi politiske myter ifølge Bottici og Challand er afgørende for måden mennesker agerer på. Amerikansk exceptionalisme er derfor måske vigtig for at bevare selvopfattelsen af USA som enestående i verden.

Litteraturliste

- Angstrom, Jan. "Mapping the Competing Historical Analogies of the War on Terrorism: The Bush Presidency". *International Relations* 25 (2011): 224-242.
- Binns, Daniel. *The Hollywood War Film: Critical Observations from World War I to Iraq*. Bristol: Intellect, 2017.
- Bjerre, Thomas. "Generation Kill", i *Fiktionens Magt*, redigeret af. Mette Rolan Kjærsgaard, 193-204. København: Rosenkilde, 2015.
- Bodnar, John. *Remaking America: Public Memory, Commemoration, and Patriotism in the Twentieth Century*. Princeton: Princeton University Press, 1992.
- Bottici, Chiara og Benoit Challand. *The Myth of the Clash of Civilizations*. New York: Routledge, 2012.
- Brigham, Robert. "The Lessons and Legacies of the War in Iraq". I *Understanding the U.S. Wars in Iraq and Afghanistan*. Redigeret af Beth Bailey og Richard Immerman, 286-307. New York: New York University Press, 2015.
- Casey, Edward. "Public Memory in Place and Time". I *Framing Public Memory*. Redigeret af Kendall Phillips, 17-44. Tuscaloosa: The University of Alabama Press, 2004.
- Charteris-Black, Jonathan. *Politicians and Rhetoric: The Persuasive Power of Metaphor*. Basingstoke: Palgrave MacMillan, 2011.
- Dimaggio, Anthony R. *Selling War, Selling Hope: Presidential Rhetoric, the News Media, and U.S Foreign Policy since 9/11*. Albany: State University of New York Press, 2015.
- Dueck, Colin. *The Obama Doctrine: American Grand Strategy Today*. New York: Oxford University Press, 2015.
- Esch, Joanne. "Legitimizing the "War on Terror": Political Myth in Official-Level Rhetoric". *Political Psychology* 31 (2010): 357-391.
- Fox, Rachel. "Capturing Iraq: Optical Focalization in Contemporary War Cinematography". *Interventions* 20 (2018): 1-18.
- Gambone, Michael. *The Greatest Generation Comes Home: The Veteran in American Society*. College Station: Texas A&M University Press, 2005.

Hughes, Richard. *Myths America Lives By*. Chicago: University of Illinois Press, 2004.

Jeansonne, Glen og David Lührssen, *War on the Silver Screen: Shaping America's Perception of History*. Lincoln: University of Nebraska Press, 2014.

Johnson, Rob. "Justifying the Iraq War and Managing the Media: A Comparative Historical Analysis". I *Justifying War: Propaganda, Politics and the Modern Age*, redigeret af David Welch og Jo Fox, 341-361. London: Palgrave Macmillan, 2012.

King, Erika G. *Obama, the Media, and Framing the U.S. Exit from Iraq and Afghanistan*. Burlington: Ashgate, 2014.

Lipkin, Stephen N. "Post 9/11 American Television Drama: 24 and *Generation Kill* as Melodrama". I *The 'War on Terror': Post-9/11 Television Drama, Docudrama and Documentary*, redigeret af Stephen Lacey og Derek Paget. Cardiff: University of Wales Press, 2015.

MacAskill, Evan og Julian Borger. "Iraq war was illegal and breached UN charter, says Annan". *The Guardian*, 16. September, downloaded 19. Maj 2018. <https://www.theguardian.com/world/2004/sep/16/iraq.iraq>.

McMahon, Robert J. "Contested Memory: The Vietnam War and American Society, 1975-2001". *Diplomatic History* 26 (2002): 159-184.

Michlin, Monica. "Between Unsanitized Depiction and 'Sensory Overload': The Deliberate Ambiguities of *Generation Kill* (HBO, 2008)". *TV/Series* 9 (2016): 1-40.

Miller Center. "George W. Bush. September 22, 2001: Address on the U.S. Response to the Attacks of September 11." Konsulteret 1. maj 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/september-22-2001-address-us-response-attacks-september-11>.

Noon, David Hoogland. "Operation Enduring Analogy: World War II, the War on Terror, and the Uses of Historical Memory". *Rhetoric and Public Affairs* 7 (2004): 339-364.

Oliphant, Baxter. "The Iraq War continues to divide the U.S. public, 15 years after it began". *Pew Research Center*, 19. marts 2018. Konsulteret 1. maj 2018. <http://www.pewresearch.org/fact-tank/2018/03/19/iraq-war-continues-to-divide-u-s-public-15-years-after-it-began/>.

Peebles, Stacy. *Welcome to the Suck: Narrating the American Soldier's Experience in Iraq*. Ithaca: Cornell University Press, 2011.

Rancourt, Michael. "Distancing Maneuvers: Collective Shame in Iraq War Films". I *American Shame: Stigma and the Body Politics*. Redigeret af Myra Mandible, 187-207. Bloomington: Indiana University Press, 2016.

Rancourt, Michael. *Remembering the Iraq War: The Rhetoric of Public Memory and the Memory of publics*. Utrykt ph.d.-afhandling, Rensselaer Polytechnic Institute, 2013.

Riegler, Thomas. "9/11 on the Screen: Giving Memory and Meaning to All That "Howling Space" at Ground Zero". *Radical History Review* 111 (2011): 155-165.

Rosenstone, Robert. "History in Images/History in Words: Reflections on the Possibility of Really Putting History onto Film". *The American Historical Review* 93 (1988): 1173-1185.

Rosenstone, Robert. *History on Film/Film on History*. Harlow: Pearson Education Limited, 2006.

Schmidt, Regin. "American Exceptionalism: Nationale Myter, Historiografi og Virkelighed". *Historisk Tidsskrift* 105 (2005): 479-502.

Scranton, Roy. "Going outside The Wire: Generation Kill and the failure of detail". *City* 14 (2010): 558-565.

Sikov, Ed. *Film Studies: An Introduction*. New York City: Colombia University Press, 2009.

Soberon, Lennart. "The Old Wild West in the New Middle East: *American Sniper* (2014) and the Global Frontiers of the Western Genre". *European Journal of American Studies* 12 (2017): 1-18.

Takacs, Stacy. "The Contemporary Politics of the Western Form: Bush, *Saving Jessica Lynch*, and *Deadwood*". I *Reframing 9/11: Film, Popular Culture and "the War on terror"*, red. Jeff Birkenstein et al., 153-166. New York: The Continuum International Publishing Group, 2010.

Tanguay, Liane. "The 'good war' on terror: rewriting empire from George W. Bush to *American Sniper*". *Critical Studies on Security* 3 (2016): 297-302.

Warring, Anette. "Erindring og Historiebrug: Introduktion til forskningsfelt". *Temp* 2 (2011): 6-35.

Westwell, Guy. "In Country: Mapping the Iraq War in Recent Hollywood Combat Movies". I *Screens of Terror: representations of war and terrorism in film and television since 9/11*. Redigeret af Philip Hammond, 19-35. Suffolk: Arima Publishing, 2011.

Winter, Jay M. "Filming War", *Daedalus* 140 (2011): 100-111.

Kilder

“August 28, 2008: Acceptance Speech at the Democratic National Convention.” Barack Obama, konsulteret 5. Maj, 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/august-28-2008-acceptance-speech-democratic-national>.

“November 4, 2008: Remarks on Election Night.” Barack Obama, konsulteret 6. april, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/november-4-2008-remarks-election-night>.

“February 24, 2009: Address Before a Joint Session of Congress” Barack Obama, konsulteret 6. April 2018,

<https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/february-24-2009-address-joint-session-congress>.

June 4, 2009: Address at Cairo University”, Barack Obama, konsulteret 6. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/june-4-2009-address-cairo-university>

“December 1, 2009: Speech on Strategy in Afghanistan and Pakistan”, Barack Obama, konsulteret 6. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/december-1-2009-speech-strategy-afghanistan-and-pakistan>.

“December 10, 2009: Acceptance of Nobel Peace Prize”, Barack Obama, konsulteret 8. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/december-10-2009-acceptance-nobel-peace-prize>.

“January 27, 2010: 2010 State of the Union Address”, Barack Obama, konsulteret 8. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/january-27-2010-2010-state-union-address>.

“August 31, 2010: Address on the End of the Combat Mission in Iraq”, Barack Obama, konsulteret 8. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/august-31-2010-address-end-combat-mission-iraq>.

January 25, 2011: 2011 State of the Union Address”, Barack Obama, konsulteret 10. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/january-25-2011-2011-state-union-address>.

May 19, 2011: Speech on American Diplomacy in the Middle East and North Africa”, Barack Obama, konsulteret 10. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/may-19-2011-speech-american-diplomacy-middle-east-and-north>.

June 22, 2011: Remarks on the Afghanistan Pullout”, Barack Obama, konsulteret 10. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/june-22-2011-remarks-afghanistan-pullout>.

January 24, 2012: 2012 State of the Union Address”, Barack Obama, konsulteret 10. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/january-24-2012-2012-state-union-address>.

September 6, 2012: Nominee Acceptance Speech at 2012 Democratic National Convention”, Barack Obama, konsulteret 10. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/september-6-2012-nominee-acceptance-speech-2012-democratic>.

“September 10, 2013: Address to the Nation on Syria”, Barack Obama, konsulteret 12. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/september-10-2013-address-nation-syria>.

“January 28, 2014: 2014 State of the Union Address”, Barack Obama, konsulteret 12. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/january-28-2014-2014-state-union-address>.

“January 20, 2015: 2015 State of the Union Address”, Barack Obama, konsulteret 12. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/january-20-2015-2015-state-union-address>.

“January 12, 2016: 2016 State of the Union Address”, Barack Obama, konsulteret 12. April 2018, <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches/january-12-2016-2016-state-union-address>.

Simon, David et al. *Generation Kill: Get Some*. Mini-serie. Instrueret af Susanna White. 2008. New York: HBO, 2008. DVD.

Simon, David et al. *Generation Kill: The Cradle of Civilization*. Mini-serie. Instrueret af Susanna White. 2008. New York: HBO, 2008. DVD.

Simon, David et al. *Generation Kill: Screwby*. Mini-serie. Instrueret af Susanna White. 2008. New York: HBO, 2008. DVD.

Simon, David et al. *Generation Kill: Combat Jack*. Mini-serie. Instrueret af Simon Cellan Jones. 2008. New York: HBO, 2008. DVD.

Simon, David et al. *Generation Kill: A Burning Dog*. Mini-serie. Instrueret af Simon Cellan Jones. 2008. New York: HBO, 2008. DVD.

Simon, David et al. *Generation Kill: Stay Frosty*. Mini-serie. Instrueret af Simon Cellan Jones. 2008. New York: HBO, 2008. DVD.

Simon, David et al. *Generation Kill: Bomb in the Garden*. Mini-serie. Instrueret af Susanna White. 2008. New York: HBO, 2008. DVD.

Coimbra, Fernando. *Sand Castle*. Film. Instrueret af Fernando Coimbra. 2017. Los Gatos, CA: Netflix, 2017. Netflix.dk.